

Sagvikkauruat John-mun

¹ Ukunani makpiġaani aglausimarut sut Jesus Christ sagvikkani. Agaayyutim qaiññigai ilaanun qiñiqtitquplugich savaktimiñun sut akuniisruñaqatiñ atuumasraġumaruat. Christ-ñum ilitchuġipkaġai savaktimiñun John-mun tuyuġiplugu israġuligikkani ilaanun.

² John-ñum nalupqinaiqġugu quliaqtuaġiniġaa Agaayyutim uqalhalu Jesus Christ-ñum sagvikkana. Uqautiginiġai sut iluqaisa qiñikkani.

³ Quvianamiuruq iñuk agliqiruaq ukuniña sivuniksriqutmik suli quyanaqniaqpat taapkua tusraaruat uqalġnik ukuniña suli tupigipluġillu sut aglausimaruat taapkunani makpiġaani, atakkii tamatkua atuumaviksrañat qallillapiġataqtuq.

Paġlatit Tallimat Malġuñun Agaayyuviniñun

⁴ Uvaña John aglañniaqtuña ukpiqtuanuruanun ittuanun tallimat malġuñni agaayyuviniñi nunami Asia-mi. Ihuaqqutriñiqagitchisuq qiñuiññamiglu Agaayyutmiñ, pakma ittuamiñ, taimakñaqaña ittuamiñ suli agġiqsaġumaruamiñ, taapkunakñalu tallimat malġuñniñ irrusrianiñ sivuġaaniittuaniñ aquppiutaqpañan Agaayyutim,

⁵ suli Jesus Christ-miñ tuniqsimapluni ilisimarauruamiñ, añiruamiñ tuqunaruaniñ sivulliqpianupluni suli sivulliuqtinjitniñ umialguruat nunami. Jesus Christ-ñum piqpagigaatigut patchisaiqsitluta killuuptikniñ ilaan auñmigun.

6 Ilaan umialiguqtitkaatigut
agaayuliqsiḡuqtitlugillu savautitquplugu
Agaayyutini aapagikkanilu. Kamanaun
aḡalatchisiḡu pigigaa Jesus Christ-ḡum taimuḡa
isruitchuamun. Amen.

⁷Uvva, aggigñiaqtuq nuviyatigun.

Iriqaqtuapayaam qiñigisigaa,
ilinḡisalu kapidiruat ilaanik.

Iluqatinḡlu atlakaagiiich iñuich nunami
uigualalutinḡ qiagisirut ilaa pisigilugu.

Aa, taatna itkisipiaqtuq.

8 “Uvaḡa Alpha-ḡuruḡa suli Omega-ḡupluḡalu,
aullaḡniisaaq suli isrukitchaaq.” Taatna nipliqsuq
Atanguruuq, pakma ittuaq suli taimakḡaqaḡa
ittuaq agḡiqsaḡumaruaḡlu, Saḡḡipayaacaqtuaq
Agaayyun.

John-ḡum Qiñiquuraatha Christ-mik

⁹Uvaḡa John-ḡuruḡa aniqatigikkaqsi ataus-
riḡḡuqataupluḡa piqatigigipsi nagliksaaḡutinik
pisigiplugu Christ, piqatigipkaqtuaq ilipsitñun
aḡaayuqautmiñi suli piqatigipkaqhuni ilipsitñun
iglutuiḡmi. Qikiqtamun atiqaqtuamun Patmos-
mik ilikkauruḡa quliaqtuaqaḡipkun uqaḡhaniglu
Agaayyutim ilumutuulḡhaniglu Jesus Christ-ḡum.

¹⁰Iḡamni Irrutchimi uvluani Atanguruam tus-
raaruḡa nipimik nipituruamik tunumniñ, itna li-
ilaa qalḡuqtautiqaqtun,

¹¹nipliqhuni, “Aglakkumagitin tautukkatin
makpiḡaanun aasrii tuyugilugich ukpiq-
tuanḡuruanun ittuanun tallimat malḡuḡni
agaayyuvinḡi Asia-mi: Ephesus-mun, Smyrna-
munlu, Pergamos-munlu, Thyatira-munlu,

Sardis-munlu, Philadelphia-munlu, Laodicea-munlu.”

¹² Tarani qiviaqtunja qiniġuklugu uqaqtuaq uvamnun. Qiviaqama qiniġitka tallimat malġuk kaviqsaat maniich kialuuraqaġviich.

¹³ Aasrii qitqatni tallimat malġuk kialuuraqaġviich qiniġiga atausriq atrilik iñuktun, atnuġaaqaqhuni akuqturuamik isiganmiñunaglaan, suli tapsiqaqhuni kaviqsaatq maninmiñ satqamigun.

¹⁴ Ilaan niaqua nuyanġlu qatigniqtun ipnaim mitquatun qatighutinġlu aputitun. Irraksuli inniqsuk ikualaruatun ikniqtun.

¹⁵ Isiganiksuli qivliqtaġniqsuk patukpatun ipqisqaqtatun uunaksautiqpakun. Nipaasuli tusraġnaġniqsuq quġluqtaqpatun.

¹⁶ Ilaan taliqqinmiñi tigummiñiqsuq tallimat malġunġnik uvlugianik. Savikpaksuli ipiktuaq avatmulik anniugaaqtuq qanġaniñ. Suli ilaan kiiñanja qaummaġinñiqsuq siqinñaaġikmatun.

¹⁷ Tarra qiniqapku ulġuniqsunja isigaiñun tuqunaruatun iliplunja, aasriiñ iligai taliqqiich argani uvanun nipliutiunja, “Iqsiñak. Sivulliurunja aqulliunja.

¹⁸ Uvanja iñuuruanjurunja. Tuqugaluaqunja iñuusraġataqtunja taimunja isruit chuamun. Iñuktun anmautiqaqtuatun anjalatchiġiqaqtuunja tuquligmik suli tuqunaruqaġvinmik.

¹⁹ Pakma aglakkich sut qinikkatin suli pakma ittuat suli itchaġumaruat aquagun taavruma.

²⁰ Taapkua kanġisilġunaitchuat qinikkatin — tallimat malġuk uvlugiat taliqqiani arganma suli tallimat malġuk kaviqsaat maniich

kialuuraqaǵviich —qanuutautilaᅇatuvva,
tallimat malǵuk uvluǵiat israǵuligigaich
tallimat malǵuk agaayyuviih, suli tallimat
malǵuk kialuuraqaǵviich tallimat malǵuk
agaayyuvigipmigaich.

2

Agaayyutim Uqautai Ephesus-miunun

¹ “Israǵulganun agaayyuvium Ephesus-mi
aglagiñ itna: Tamatkua uqaligigai tigummiruam
tallimat malǵuᅇnik uvluǵianik taliqpinmiñi,
pisruktuam akunǵatni tallimat malǵuk kaviqsaat
maniich kialuuraqaǵviich.

² “Iisimagitka savaasri, sakuugutisriᅇu
iglutukkasriᅇu anuqsrukun. Iisimagigaptuq
ilatchitlaisilaaqsi killuliqiruanik iñuᅇnik suli
isivǵiuqtilaaqsi tamatkuniᅇa uqaqtuanik
uqqiraqtauniplutiᅇ piunǵitchaluaᅇᅇaǵmiᅇ suli
ilipsi ilitchuǵiplugu saglututilaᅇat.

³ Iisimagiga anuqsrutilaaqsi nagliksoaᅇti-
laaqsiᅇu pisigipluᅇa suli ilipsi nikaliᅇitchusrisuli.

⁴ Aglaan uumiᅇa akitñaummatiqǵipsi, piqpag-
iᅇǵiǵipsitᅇa iᅇilǵaanisun.

⁵ Itqaqsaᅇsiᅇu piqpaksriᅇiqqaaqsi uvamnik
ukpiqsriᅇuagᅇqapsi. Isummitqigitchi
aasriiñ savautitqigluᅇa sivuanisun. Isum-
mitqinǵisuaǵupsi agǵiqiniaǵipsi piigluᅇuasrii
kialuuraqaǵviksi inaaniñ.

⁶ Aglaan nakuuruaqaǵaluaqtusri uumiᅇa, uumik-
sriᅇusri savaᅇitñik pigitᅇuanik Nicolait-aagruat
uvaptuntuuq.

⁷ Iñuk siutiqaqtuaq tusraggatiksraᅇnik
naalaǵniᅇi Irrutchim uqaᅇtigikkaᅇanik

ukpiqtuanjuranun. Iñuich akimaruat nigipkağniagitka napaaqtuaniñ iñuunaqtuam nauruamiñ nautchiaqağviani Agaayyutim.

Agaayyutim Uqautai Smyrna-ğmiunun

⁸ “Israğulganunli agaayyuvium Smyrna-mi aglagiñ itna: Taapkua uqağigigai sivulliuruam aqulliuruamlu, tuqugaluaqtuamlu anjıqıksuamlu.

⁹ “İlisimagitka ihuıllıuğutisri ilaıppaukıqsılı (aglaan umialgurusri). İlisimagitka sanjıutchisiñich tamatkua Jew-ñuniruat iñuğingitchaluaqtılutıñ Agaayyutmun, aglaan ilumun savautriruanjurut tuunğagmik.

¹⁰ Sivuuğaginagu naglıksaağutigiyasrıkkası. Uvva, tuunğaum isiqtaupkağumaagaqsıgai ilasri isivğıukkauviksranjıtñun, aasrii ihuıllıuğisirusri qulini uvluni. Tunıqsimatitchi tuqułipsitñunaglaan, aasriili akılıññiağıpsı iñuukıgmik isruitчуamik nıaquğusrıqmatun.

¹¹ Iñuk siutiqaqtuaq tusraggatıksranjik naalağnili Irrutchim uqautigıkkanjınik ukpiqtuanjuranun. Iñuich akimaruat atnikkauyumiñaitchut tuglıani tuqułhum.

Agaayyutim Uqautai Pergamos-miunun

¹² “Israğulganunli agaayyuvium Pergamos-mi aglagiñ itna: Taapkua uqağigigai piqaqtuam ipıktuamik avatmulıñmik savıkkpanjik.

¹³ “İlisimagıga iñuuniaqtılaaqsi tuunğaum anjalatchiviani. Aglaan tunıqsımarusri uvamnun ukpiqqutiqaqtuiñaqhusri, uvluiñiunniñ tuqqutaupman tunıqsımapluni ilısimariga Antıpas akunnapsitñi tuunğaum iñuuviani.

14 Aglaan ikituuranik akitñaummatiqagipsi: ilipsi ilaqaqtusri tuvrairuanik ilisauttutinigun Balaam ilisautriruam Balak-mik killuqsaqtitquplugich Israel-aagmiut. Killuqsaqtut nigikamiñ niqinik tunillautauruanik aanguanun suli sayuñakamiñ.

15 Sulipsuuq ilipsi ilaqaqmisiu sri tuvrairuanik pigi-itchuakun ilisauttutinigun Nicolait-aagruat.

16 Isrummitqigitchiasriiñ. Taatnanğisuagupsi aggiqiniagipsi anuyyiağlugich taapkua iñuich savikpañmik anniugaaqtuamik qanimniñ.

17 Iñuk siutiqaqtuaq tusraggatiksraniñ naalağniñ Irrutchim uqautigikkañmik ukpiqtuanuruanun. Iñuk akimaruag niqiksriiñniagiga iriqsimaqtuamik Manna-mik suli qaitchiługu qatiqtaamik uyağaniñmik. Aasrii uyağaniñmi nutaaq atiq aglaqağisiruq, kia-unniñ iñuum ilisimanğisananiñ kisimiaglaan taavruma iñuum akuqtuiruam.

Agaayyutim Uqautai Thyatira-ğmiunun

18 “Israğulganunli agaayyuvium Thyatira-mi aglağiñ itna: Taapkua uqatigigai Iğniñan Agaayyutim, iriqaqtuam atriługu ikualaruag ikniq, suli isiganı atriqaqhutiñ qivliqsaqtuatun patukpatun.

19 “İlisimagitka savaasri, piqpaksriłiqsiłu, ukpiqqutrılı, savautriłiqsiłu, suli anuqsrułiqsi. İlisimagigaptuuq una, savaagikkapsi pakma qaaniimmatipiagaich savaagikkasri ukpiqs-riruaguuqaqapsi.

20 Aglaan uumiña akitñaummatiqagipsi, ilipsi ilatchiługu ağnaq Jezebel taiyuqtuaq inmiñik sivuniksriqirimik. İlisautigai kinniługich

savaktitka sayuñatquplugich suli nigitquplugich niqinik tunilla autauruanik aanguanun.

21 Piviqaqtitkaluağiga isrummitqıllıksrañanun sayuñahaniñ, aglaan isrummitqigungiññıqsuq.

22 Uvva, inillaktinniağitka ilaalu tamatkualu sayuñaqatigikkañi naglik-saagutiqpaurağviksrañatnun inillakmatun siñigvinıñun nañırrutim. Taamna piñiağiga isrummitqıñgisuaqpata killulıqıqıgmikniñ.

23 Suli tuqunniagağitka ililgaañi. Tarra ukpiqtuanurupayaat ilıchugıniagaat uvañautılaaga ilisimaruaq iñuich ikpikkutaatnik isrummatıñitñıglu. Suli akilıgısigipsi atausriullaalusri malıgullapiagılgugu savaaqsi.

24 Aglaan ilasri Thyatira-miittuat qapsiugalu-aññaisa malıngıtchuat taavruma pigıitchuamik ilısauttutaanik suli ilısaagañıgıtılgıch kalıpsıksuat nalunaqtuañi tuungaum, ilıpsi uqautıgıpsi, Uqumaıllıuğıtıgıtıqıkkumiñaitchipsi,

25 aglaan tıgummitqıağıktaksrağıksi pigianıkkaaqsi agğıgñıahamnunaglaan.

26 Iñuk akımaruaq savaaqaqtuiñaqtuağlu pisulıgıkkamnik isruanunaglaan, saññıqtıksrıññiağiga añalatchıtılasılgugu nunaaqıqıpañnik.

27 Uma añalataagaqsiñiağai saññıqpıamısa saagaqaqtuatun ayaupıamısa saviñhamısa,

añalataagılgıch iñuum sıquvrağıpmatun qıku ilulik. *Psalm 2:9*

Taatnatun akuqtuaqaqtuñsa saññıqtıqalimnik Aapamniñ.

28 Suli aatchugısigıga uvlaam uvluğıañanik.

29 Iñuk siutiqaqtuaq tusraggatiksraḅnik naalaḅnili Irrutchim uqautigikkaḅnik ukpiqtuaḅjuranun.”

3

Agaayyutim Uqautai Sardis-miunun

¹ “Israḅulganunli agaayyvium Sardis-mi aglaḅiñ itna: Tamatkua uqaligigai piqaqtuam tallimat malḅuḅnik Irrusriḅiñik Agaayyutim, suli tallimat malḅuḅnik uvlugianik.

“Ilisimagitka savaasri. Ilipsi taiyuutiqaḅaluaqtusri iḅuuruaḅuniplusri, aglaan tuqunarusri.

² Qiptaitqigitchi. Sayyiqsimaaqsigiḅ tamatkua iḅuuliqaqtuatsuli tuqugaluqaḅnagich, atakkii isivḅiugniḅitka savaasri nalaunḅaitlugich sivuḅaani Agaayyutim.

³ Taatnamik itqaḅilugu qanuq akuqtuiḅiqsi tusraayugaagiksuamik tusraakkapsitñik. Tupigisiuḅ taamna isrummitqigusri. Qip-taiḅgitchupsi agḅiqigisigipsi atrilugu tigliḅniaqti. Ilisimayumiḅaitchiksi kisumi sassagḅiḅmi agḅiḅniaḅiksraḅa ilipsitñun.

⁴ Aglaan piqaḅaluaqtusrisuli ikituuranik iḅuḅnik Sardis-mi atnuḅaaḅmiknik puyyak-tairaḅaḅgitchuanik. Iliḅisa iḅuuniaqatiginiagaatḅa qatiqtaanik atnuḅaaqagutiḅ atakkii iliḅich nalliummatirut.

⁵ Iñuk akimaruaq atnuḅaaḅisiruq qatiqtaanik atnuḅaanik, suli piiḅumiḅaitchiga atigikkaḅa makpi-gaaniḅ iḅuulḅum. Uqautiginiagiga sivuḅaani Aa-pama israḅuligikkaḅisalu piginilugu.

⁶ Iñuk siutiqaqtuaq tusraggatiksraḅnik naalaḅnili Irrutchim uqautigikkaḅnik ukpiqtuaḅjuranun.

Agaayyutim Uqautai Philadelphia-ǧmiunun

7 “Israǧulganunli agaayyuvium Philadelphia-mi aglagiñ itna: Tamatkua uqaliǧigai ipqitchuanuruam, ilumutuuruamlu, piqaqtuamlu sanñiqutiqałhanik David-ñum saagaqaqtuatun anmautinik. Anmaqpaun kia-unniñ iñuum umikkumiñaitchaa, suli umikpaun kia-unniñ iñuum anmaǧumiñaitługu.

8 “Iłisimagitka savaasri. Uvva, anmaǧniagiga talu ilipsitñun kia-unniñ iñuum umikkumiñaisaņa. Iłisimarunja mikiruamik sanñiqalipsitñik. Naagasuli tupiksirusri uqagikkamnik suli tuniqsimaagtusri uvamnun piılaaǧiñgitługu atigikkaǧa.

9 Naalaǧnisitchi, taapkua iñuich pigikkaņi tuunǧaum, nipliaruat Jew-ñuniplutin Jew-ñunǧiññagmin sagluplutin—uvva, utlautipkaǧisigitka ilipsitñun aasrii purvigipkaǧlugich sivuǧapsitñun suli ilitchuǧipkaǧlugich uvamnun piqpagitilaapsitñik.

10 Ilipsi, tupiksirusri uqautikapsi iǧlutuitquplusri. Taatnamik qaunaginiagipsi ihuılliuǧvinmi tikiññiaqtuami iluqaanun nunamun uuktuakkauviksraņatnun iñupayaurat nunamiittuat.

11 Agǧiǧisirunja qilamipiaq. Tigummitqiaǧiksiun payaņaigługu pigikkaqsi, kisumununniñ aatitchumiñaitłusri akiññaktaapsitñik akimagupsi.

12 Iñuk akimaruag ayaguqtinniagiga agaayyuvikpaņani Agaayyutma, aasrii ilaa anitqikkumiñaiqsuq. Aglakkisigiga ilaanun atigikkaņa Agaayyutma atigikkaņalu nunaaqqıņan Agaayyutma, taamna nutaaq Jerusalem

atqagñiaqtuaq qilañmiñ Agaayyutimniñ. Suli aglakkisipmigiğa ilaanun nutauruaq atiga.

13 Iñuk siutiqaqtuaq tusraggatiksrañnik naalağñili Irrutchim uqautigikkañanik ukpiqtuañuruanun.

Agaayyutim Uqautai Laodicea-ğmiunun

14 “Israqulğanunli agaayyuvium Laodicea-mi aglağiñ itna: Tamatkua uqaligigai Amen-ñuruam, tuniqsamaruam ilumutuupluni ilisimauruam, aullağniirauruam iñiqtapayañanik Agaayyutim.

15 “İlisimagitka savaasri, nigliñallapiangisilaaqsi unniñ uunallapiangisilaaqsi. Uvvatuq nalliakni ititchi nigliñallapiaqtuamlu uunallapiaqtuamlu.

16 Uvvaasriñ pisigiplugu uunaavyuħiqsi, nigliñapiangñiñiqapsi uunallapiangitlusriħu, tivvuaqsalħiñaağugipsi qanimniñ.

17 Uqagaqtusri itna, ‘Uvaña umialguruña. Iñugiaksisaiñaqtut suurat. Inuqsrañaiqsuña.’ Taatna uqaqapsi nalurusri qanutun iluilliuqtilaapsitñik nagliñnaqtilaapsitñiglu. Inuqsraqtusri qiñitlaitlusriħu atnuğaitlusriħu.

18 Alğaqsruğipsi tauqsiquplusri uvañniñ manıññik kaviqsaamik ipqiqsakkauruamik iknikun umialgutquplusri, suli tauqsiquplusri qatiqtaanik atnuğaamik qaliguağlugu kannunaqtuaq atnuğaiħiqsi suli uqsruğutiksramik mamirrutik-srañatnik irigikkapsi qiñitlasrilgitchumuusriħi.

19 Tamatkua piqpagikkatka suagağigitka nalğuqsruqğugillu. Taatnamik piħiqipiagitchi isrummitqigusriħu.

20 Uvva, qichaqtuña talumi katchaktuqħuña. Kisupayaam tusraayumiun nipiga añmautiluñalu

talumik, isigisiruᅇa ilaanun nigiqatigiasiluguasrii sulii ilaan nigiqatigilunᅇa.

21 Iᅇuk akimaruᅇaq aquppiqatigipkaᅇniᅇgiga aquppiutaqpaᅇmi, uvaptuntuuq akimaplunᅇa aquppiqataupmatun Aapaa ilaan aquppiutaqpaᅇni.

22 Iᅇuk siutiqaqtuaq tusraggatiksraᅇnik naalaᅇnili Irrutchim uqautigikkaᅇanik ukpiqtuanᅇuruanun.”

4

Nangairuat Qilᅇmi

1 Taapkua aquatigun qiᅇniqtunᅇa talumik aᅇmaruamik qilᅇmi. Aasrii sivulliq nipi tusraakkaᅇa uqaqman uvamnun qalᅇuqtautiqpaktun itnaᅇaᅇa, “Mayuᅇiᅇ uvunᅇa. Qiᅇniqtinniaᅇikpiᅇ sunik atuumaniaqtuanik uuma aquagun.”

2 Taimmaiᅇaq Ipqitchuam Irrutchim aᅇalatkaqsigaᅇa. Qiᅇniqtunᅇa aquppiutaqpaᅇmik inillaksimaruamik qilᅇmi, aasriiᅇ taavrumiᅇa aquppiruamik aquppiutaqpaᅇmi.

3 Aasrii taamna aquppiruaq tarani qiᅇᅇnaqaᅇniqsuq akisuruatitun uyaᅇaktitun kavviaᅇiksaatunlu, sulii aquppiutaqpak kaivraᅇutiqaᅇniqsuq niggamik qiᅇᅇnaqaqtuamik akisuruatun uyaᅇaktun sunᅇauraqaatun.

4 Avataani aquppiutaqpaum iᅇuiᅇᅇnaq sisamat aquppiutaqpaqaqmiut. Qiᅇniqtunᅇa iᅇuiᅇᅇnaq sisamanik umialiᅇnanik aquppiruanik aquppiutaqpaᅇni, atnuᅇaaligaat qatiqtaanik. Niaquᅇutiqaᅇniqsut kaviqsaamik manᅇmik niaqumikni.

5 Aquppiutaqpaḅmiñ anniugaaḅniqsut ikniqpalaich katlulatlu suli niprualaruatlu. Sivugaani aquppiutaqpaum naniuraqaqmiñiqsut tallimat malḅuḅnik ikummatiliḅnik ikniḅmik. Taapkua tallimat malḅuk nanipiat Irrusriginiḅai Agaayyutim.

6 Aasrii sivugaani aquppiutaqpaum taḅiuqpauraqaḅniqsuq tapinniḅuktuatun. Sisamat uumaruat iriḅhaiñalgich saamiktigun tunumikti-gunlu inniqsut avataani aquppiutaqpaum.

7 Sivulliḅ uumaruaq atriqaḅniqsuq lion-tun, aasriiñ tuglia uumaruam paḅniqtun, piñayuatsuli uumaruat kigiñaqaḅniqsuq iñuum kigiñatun, aasrii sisamaḅat uumaruat atriqaḅniqsuq tiḅmiaqpaktun.

8 Aasriiñ taapkua sisamauruat uumaruat, iḅmikkullaa itchaksrallaanik isragaḅniqsut iriḅhaiñauplutiḅlu ataaniḅu siḅataaniḅu isragaḅniḅa. Aasrii nipliatiuiñaḅniqsut uvluvakpauraq unnuaqtuummaan,

“Ipqitchuaq! Ipqitchuaq!

Ataniḅ Saḅḅipayaaqaqtuaq

Agaayyun killuqsautaiññiqsuq ipqitchuanupluni,

ilaa inniqsuaq taimakḅa, ittuagḅu pakma, suli

aggiqsagumaruaḅlu.”

9 Qakugupayaaq taapkua uumaruat qaitchipmata nangautmik kamakkuḅmiḅlu quyyatmiḅlu taavrumuḅa aquppiruamun aquppiutaqpaḅmi iñuuruamun taimuḅa isruitchuamun,

10 iñuiññaq sisamat umialiḅnat sitqummiraḅniqsut sivugaanun aquppiruamun aquppiutaqpaḅmi purvigiplugu iñuuruaq taimuḅa isruitchuamun, mattaḅḅugich niaquḅutitiḅ aasrii iḅiḅḅugich

sivugaanun aquppiutaqpaum, nipliqhutin,
 11 “Ataniqpuut Agaayyutikputlu, ilvich nallium-
 matiruanurutin
 akuqtuihksrapnun nangautmik kamakkut-
 miglu sanjimidlu,
 atakkii iniqtagigitin supayaurat,
 suli pisullapkun iniqtaurut inuukiqaqhutinlu.”

5

Imurat Makpigaaat Ipnaiyaaglu

1 Aasriin qiniqtuna taliqpinmi arganani taavruma aquppiruam aquppiutaqpanmi imuranik makpigaaanik aglaqaqtuanik iluatni lu silataatni lu suli umiktuqsimaruanik tallimat malgunnik nalunaitmiutanik.

2 Qiniqmuna sanjiqaqtuamik isragulinmik nipliraqtuamik nipituruamik nipimik, “Kiina nalliummativa qauqtigukhugich nalunaitmiutat anmaglugillu imurat makpigaaat?”

3 Aglaan kiapayaaq qilani naagaqaa nunami naagaqaa ataaniunniin nunam anmatlaiinigaich imurat makpigaaat naagaunniin qiniqlugich imanat.

4 Tarra qiaruna atqunapiaq inuiinhiqman nalliummatiruanik anmatlalugich makpigaaat agliqiruksramik unniin qiniqtuksramik imagikkaanatik.

5 Tarani ilanata umialinat nipliutigaana, “Qianak. Lion-nat kinuvianin Judah-m, manjuat David-nun, akimaruq anmatlasriplugich imurat makpigaaat suli tallimat malguk nalunaitmiutat.”

6 Aasrii aquppiutaqpaum akungatni sisamat uumaruatlu akungatni lu umialinat qiniqtuna

ipnaiyaamik qichaqtuamik qiññaqaqhuni tuqqutauruatun. Taamna nagruqağniqsuq tallimat malğun̄nik. Iriqaqm̄iqtuuq tallimat malğun̄nik, aasriiñ taapkua tallimat malğuk Irrusriğigaich Agaayyutim tuyugikkauruat iluqaanun nunamun.

⁷ Ipnaiyaam aggiqhuni tigugai makpiğaat taliqp̄in̄an argañiñiñ taavrumak̄ña aquppiruamiñ aquppiutaqpañmi.

⁸ Tigupmagich makpiğaat sisamat uumaruat iñuiññaq sisamatlu umialin̄nat sitquğniqsut sivuğanun ipnaiyaam, atuqtuuraqallaaplutiñ nuqaqtilin̄nik suli piñaluuraqallaaplutiñ p̄liuqtamik kaviqsaaamik man̄in̄mik immaukkaqhutiñ tiprağiksautinik. Taapkua in̄iqsruliğigaich Agaayyutim ipqiqsitan̄isa.

⁹ Taapkua atuqtut nutaamik atuutmik itna, “Ilviñhiññaq tigutlagitin imurat makpiğaat suli qauqtitlalugich taapkua nalunaitmiutat. Nalliummatirutin atakkii tuqqutaurutin suli augikkapkun tasuipl̄utin iñun̄nik Agaayyutm̄un qanusripayaaniñ iñun̄niñ atlakaaḡiñnik uqautch̄ilin̄niñ, iñun̄itñnik nakitñapayaaniñ.

¹⁰ Ilvich umialiguqtikai agaayuliqsiguqtitlugillu savautitquplugulu Agaayyutikput, suli atanḡuniaqtut nunami.”

¹¹ Aasrii qivialgitchun̄a tusraaplun̄a iñugiallapiaqtuanik israğulin̄nik kia iñuum kisitl̄aisañitñnik. Avataani inniqsut aquppiutaq-paum uumaruat umialin̄natlu,

¹² nipliqsuat nipitusripl̄utiñ, “Ipnaiyaaq tuqqutauruaq nalliummatiruoq

akuqtuitlapluni san̄nimik,
umialgutmiglu isrumatuliḡmiglu, sapiḡñautmiglu,
kamakkutmiglu, kamanautmiglu suli
nanḡautmik.”

¹³ Aasriiñ tusraagitka uumarupayaurat qil̄an̄mi,
silamīlu, nunamīlu, ataan̄ilu nunam, taḡiumīlu
—uumarupayaat nan̄ipayaaq—uqautiqaqtuat
itna:

“Nanḡaun kamakkunlu, iluqaan kamanaunlu
an̄alatchīliḡlu
piḡigaa aquppiruam aquppiutaqpan̄mi
suli ipnaiyaam taimūna isruitchuamun.”

¹⁴ Sisamat uumaruat niplīḡvigigaat, itna, “Amen.”
Suli iñuiññaq sisamat umial̄in̄nat purvigigaat
[sivuḡaanun iñuuruamun taimūna isruitchuamun].

6

Nalunaitmiutat

¹ Qiñiqtuaḡiga ipnaiyaaq an̄maipman sivulliatnik
nalunaitmiutat tallimat mal̄guuruat, aasrii
tusraagiga il̄an̄at sisamat uumaruat nipliqsuaq
nipitusripl̄uni liilaa katlularuatun itnaqhuni,
“Qaḡgaiñ.”

² Aasrii qiviaqama qiñiqtūna qatiqtaamik
tuttuqpan̄mik, suli natmaksiqsuaq tuttuqpan̄mi
qiluiññaq̄gn̄iqsuq, suli qaitchikkaupluni
niaquutmik. Ilaa aullaḡniqsuq akimaraupluni
akimatyatqikhuni.

³ Ilaan an̄maqmaūn̄ tuglia nalunaitmiutam, tus-
raagiga tuglia uumaruam nipliqsuaq, “Qaḡgaiñ.”

⁴ Tarra atla tuttuqpak kaviqsaan̄uniqsuaq
anilgitchuq aasrii natmaksiqsuaq san̄nimik
qaitchikkauniqsuq piiḡitquplugu qiñuiññamik

nunamiñ, iñuich tuqqutautitquplugich avatmun. Tarra qaitchikkauniqsuq savikpauramik.

⁵ Ilaan anmalgitmaun piñayuat nalunaitmiutat, tusraagiga piñayuat uumaruat uqallaktuaq, “Qagğaiñ.” Qiviaqama qiñiqtuḡa taaqtaamik tuttuqpaḡmik, aasriiñ natmaksiqsuaq taavrumani saagaqagñiqsuaq uqumaisilaagutinik argaḡmiñi.

⁶ Suli tusraalgitchiga nipi akunḡatniñ taapkoa sisamat uumaruat uqallaktuaq, “Sisamat qallutit imañat mukkaaḡ akiqagñiaqtuq savaktuam akiññaaktaaksraḡanik uvlumi, suli qulit malḡuk qallutit imañat barley mukkaaḡ akiqagñiaqtuq savaktuam akiññaaktaaksraḡanik uvlumi, aglaan minilugik uqsruḡlu misruḡḡlu.”

⁷ Aasrii anmalgitmaun sisamaḡat nalunaitmiutat, tusraagiga nipi sisamaḡatniñ uumaruat uqallaktuaq, “Qagğaiñ.”

⁸ Qiviaqama qiñiqtuḡa qatiagiyaktaamik tuttuqpaḡmik. Natmaksiqsuaq taavrumani atiqagñiqsuq tuqqutmik suli tuquaniktuat malikḡu. Qaitchikkauniqsut saḡḡimik tuqqutचित्प्लुगु sisamaḡat iñupayaat nunami savikpakun, kakkaagñakunlu, tuqunakunlu, iqsiñaqtuatigunlu niḡrutinḡigun nunam.

⁹ Suli ilaan anmaqmagu tallimaḡat nalunaitmiutat, qiñiḡitka ataani tunillaḡvium iñuusriḡich tamatkua tuqqutauruat piqutigiplugu uqatḡa Agaayyutim suli pisigiplugu ilisimarauḡiqtin tuniqsimalikun.

¹⁰ Ilinḡich niplianiqsut nipitusriḡlapiqhutin, “Aatai, Ataniiq ipqitchuami suli ilumutuuruami,

qakugun atannigñiaqpigich tuqqutigikkavut iñuuruat nunami aasrii akisautiluta?”

¹¹ Iluqagmin qaitchikkauniqsut qatiqtaanik akuqturuanik atnugaanik aasrii uqautiplugich utaqqiuraallaktuksrauniplugitsuli naatchianiłhatnunaglaan iñugiaktilaaksrautaat savaqatinisa aniqatiunıllu ukpiqsriħkun tuqqutausagumapmiruat ilinısituntuuq.

¹² Anmaqmagu itchaksranat nalunaitmiutat nuna iliqsraqpaurağniqsuq siqiniq taaqsipmipluni taaqtaatun ukiłhaatun suli tatqiq kaviqsipluni auktun.

¹³ Suli uvlugiat katagaalaplutin nunamun, katagaalapmatun asriagikkani fig-um napaaqtuaniñ piñaqsigaluaqmagich, ipsullakkaņa liilaa anugiqpaum.

¹⁴ Qılaglu piigñiqsuq imupmatun kaliikkaqtun. İgğipayauratlu qikiqtatlu nuuttut inimikniñ.

¹⁵ Aasrii umialinı nunam, qutchiksaatlu anıalatit iñuich qaukħuruatlu anıuyaktini umialguruatlu sapigñaqtaatlu iñuich, iluqatin savaktaagruitlu savaktaagruunğitchuatlu, iriqtut inmiknik qaiğusunun akunğatnunlu uyagaņisa igğich,

¹⁶ kappianaplutin igğinun uyagaņnunlu, “Kataqisigut aasrii iriguta kiiñanıñ taavruma aquppiruam aquppiutaqpaņmi suli qinnautaaniñ ipnayıaam.

¹⁷ Atakkii kamañaqtuaq uvlua qinnautaaknik tikitchuq. Kiñami igłutuutigisiñiqpa taavrumani?”

7

144,000 Israel-aagmiut

1 Tamatkua aquatigun qiniqtuna sisamanik isragulinik makitaruanik sisamani iqirgunini nunam. Tigummiugaagnaich sisamat anugini nunam, anuqliqungitlugu sumiunniin nunamun naagaunniin tagiumun naagaunniin napaagtunun.

2 Qiniqtuna atlamik isragulinmik qunmukhuni nuraqagvianiin siqinsum, saagaqhuni talugniqusriqsanik iuuuram Agaayyutim. Ilaa tuqlugaqtuq nipitusriplugu sisamanun isragulinun sanjiksriinjaniksimaruanun piyaqquluktatlasiplugu nuna tagiuglu.

3 Nipliqhuni, “Piyaqquluktaqnagu nuna, tagiuglu, napaagtutlu uvagut nalunaitmiutchiigaluaqata qaunjisigun savaktinini Agaayyupta.”

4 Tarra tusraagiga kisirrutaat tamatkua nalunaitmiutchikkauruat. Inugiaktilaaqagniqsut 144,000-tun kinuviapayaanitniin Israel-aagmiut.

5 12,000 kinuviani Judah-m nalunaitmiutchikkaurut,

kinuvianisuli Reuben-um 12,000,

kinuvianisuli Gad-um 12,000,

6 kinuvianisuli Asher-um 12,000,

kinuvianisuli Naphtali-m 12,000,

kinuvianisuli Manasseh-um 12,000,

7 kinuvianisuli Simeon-um 12,000,

kinuvianisuli Levi-um 12,000,

kinuvianisuli Issachar-um 12,000,

8 kinuvianisuli Zebulun-um 12,000,

kinuvianisuli Joseph-um 12,000,

kinuvianisuli Benjamin-um 12,000.

Inugaagruich Nunaaqqipayaanin

9 Taavruma aquagun qiñiqtuᵅa iñugiallapiagataqtuanik iñuᵅnik kia-unniñ iñuum kisitchumiñaisañiñik nunaacqipayauraniñ atlakaagiñiñlu iñuᵅniñ suli uqausripayaaniñ. Qichaḡniqsut sivuḡaanun aquppiutaqpaum suli sivuḡaanun ipnaiyaam, atnuḡaaqaqhutiᵅ qatiqtaanik akuqturuanik qisiqsiutiniglu tigummiuqaqhutiᵅ,

10 nipliraqhutiᵅ nipitusripluḡu itna,
 “Agaayyutiᵅta aquppiruam aquppiutaqpaᵅmi suli ipnaiyaam annautigaatigut.”

11 Iluqatiᵅ israḡulgich qichaḡniqsut avataani aquppiutaqpaum suli umialiᵅnat sisamatlu uumaruat, sitquqhutiᵅ sivuḡaanun aquppiutaqpaum nanḡaḡaat Agaayyun.

12 Niplianiqsut,

“Amen,
 nanḡaun, kamanaunlu,
 isrumatuliglu, quyyanlu, kamakkunlu,
 saᵅᵅilu, sapiḡñ aunlu
 illi Agaayyutiᵅtiknun taimuᵅa isruitchuamun.
 Amen.”

13 Aasrii ilañata umialiᵅnat apiqsruḡaᵅa, “Kisut makua iñuich atnuḡaaqaqtuat qatiqtaanik akuqturuanik? Nakikᵅalu agqiᵅsuaᵅuvat?”

14 Nipliutigiga, “Aᵅuun, iᵅisimaruᵅurutiᵅ.” Aasriiñ ilaan uqallautigaᵅa,

“Tamatkua ihuilliᵅiᵅpauraq apqusraaḡniḡaat.
 Iḡḡuḡniḡaich atnuḡaatiᵅ akuqturuat, aasrii qatiᵅsipkaḡugich aᵅᵅanun Ipnaiyaam.

15 Taatnaqhutiᵅ ittut sivuḡaani aquppiutaqpaᵅan Agaayyutim

savautiplugu uvlumi unnuamilu
 agaayyuvikpañani,
 aasrii taavruma aquppiruam aquppiutaqpañmi
 tugluaqsimaagisigai nayuutiligmigun.
 16 Ilinich nigisuksiutqikkumiñaitchut
 naaga imiguksiutqikkumiñaitchut.
 Siqiñgumlu atlamlu uunaum uunniuqtitqikku-
 miñaitchai.
 17 Atakkii ipnaiyaam qichaqtuam sivugaani aqup-
 piutaqpañmi nigipkağisigai munaqsritun
 sivulliglugillu iñuunaqtuanun suvlik-
 tuağuraaqtuanun,
 sulii Agaayyutim allaqtigisigai qulvipayaat
 irinjitñiñ.”

8

Tallimat Malğuiñat Nalunaitmiutat

1 Uvva ipnaiyaam aᅇmaqmauñ tallimat
 malğuiñat nalunaitmiutat nipruisaagataqtut
 qilañmi siviutilaaliñmi sassağniğum avvañani.

2 Aasriiñ qinigitka tallimat malğuk israğulgich
 makitaruat sivugaani Agaayyutim. Aatchukkau-
 niqsut tallimat malğunnik qalğuqtautininik.

3 Tarra atlaptuuq israğulik agğigñiqsuq.
 Sivugağmuktuq tunillağvinmun, saagaqhuni
 ikipkaiviliamik tiprağiksautmik piliuqtamik
 maniñmiñ kaviqsaamiñ. Aatchukkauniqsuq
 atqunaq tiprağiksautmik avvutigitquplugu
 iniqsrulhatnun ipqiqsitaupayaat maniñmi
 kaviqsaami tunillağvinmi sivugaaniittuami
 aquppiutaqpaum. 4 Aasriiñ isiña tiprağiksautim
 piqatigiplugich iniqsrulhat ipqiqsittuat mayuqtuq
 israğulgum argañiñiñ sivugaanun Agaayyutim.

5 Suli israğulgum tiguplugu ikipkaiviliq tiprağiksautmik immiğñiğaa ikniñaniñ tunillağvium, igitluguasriiñ nunamun. Taimma tusrağnaqtut nipit katlulatlu, sulı ikniqpalağaqhuni nuna iliqsraqhuniñu.

Qalğuqtautit

6 Tarani tallimat malğuk israğulgich piqaqtuat tallimat malğunıq qalğuqtautiniq itqanaıyaqtut nipliqsitchisukhutiñ.

7 Sivulliq israğulik nipliqsitchipman, natatquğnat ikniğlu avulik aunmik katanıqsut nunamun. Tarraasriiñ piñayuagun nunam napaqtui suñaaqtuatlu ivgich ikirut tamatkiqhutiñ.

8 Aasriiñ tugliat israğulgich nipliqsitchipman liilaa imña iñgiqpauraq iknaktitaq igitauniqsuq tağiumun. Tarra piñayua tağium auguqtuq.

9 Suli piñayuatni tağiumi uumaruat tuquniqsut. Suli piñayuiñich umiaqpaich tamatkiğñiqsut.

10 Piñayuat israğulgich nipliqsitchilgitman uvlugiaqpauraq ikualaruaq liilaa auktuğun kataktuq qılanımiñ, katakhuni piñayuiñitiñun kurgillu suvliktuağuraqtuatlu.

11 Atqa taavruma uvlugiam taiyuutiqağniqsuq “Sunagñiliq.” Piñayuiñich imğich tuqunağugñiqsut aasrii iñugiaktuat iñuich tuqurut imiğiilamiñ sunağnitchuamiñ.

12 Sisamanat israğulgich nipliqsitchilgitman, taimmaiñaq piñayuiñich siqiñgum tatqimlu uvlugiatlu taaqsiligniqsut. Tarraasrii uvlum qaummataan piñayua qaumangigñiqsuq, sulı unnuam qaummataan piñayua qaumangigñiqsuq.

13 Qiñiqtitluna tusraagiga tiñmiaqpak tiñmiruaq qutchikhuni qilañmi uqaqhuni nipitusriplugu, “Nakliuñ! Aa, nakliuñ iñupayaanun iñuuruanun nunami, atakkii atlat piñasrut isragulgich nipliqsinniaqpatigik qalguqtautiqpat tatamnagisiruq.”

9

1 Tarra tallimanat isragulgich nipliqsitchipman qalguqtautiqpanmik qiñiqtuña uvlugiamik kataktuamik qilañmiñ nunamun, aasrii qaisauniqsuq añmaun natiqsiñaitchuamun añmanigmun.

2 Añmaqmauñ natiqsiñaitchuaq añmaniq isiq mayuqtuq tarakña, itchialañatun uunaksautiqpaum, siqiñiglu silalu taaqsiruk isiagun añmanigmiñ.

3 Itchialamiñ mitiglagaqtuat anirut qaañanun nunam. Qaisauruq saññi atriplugich putyuutilgich nunami saññiqaqhutiñ kapuutilgich tuqunaliñnik.

4 Iliñich tillisiaqaqtut piyaqquluktaitqungitlugich ivginñik nunam naaga qanusripayaanik sunjaqtuanik naurianik napaaqtuniglu, aglaan kisiisa tamatkua iñuich piqangitchuat taluñiqsriqsañanik Agaayyutim qaunisiqun.

5 Suli tillisiaqaqtut tuqqutchtitqungitlugich iñuñnik, aglaan atniğñapiagataqtuakun nagliksaaqtitquplugich tallimani tatqiñi, atniğñañatun putyuutilgum kapitnikmatun iñuñnik.

6 Aasrii taipchunani uvluni iñuich pakakkisi-gaat tuqukiq aglaan paqitchumiñaitchaat. Tuqus-

rulilla piagi sigaluaqtut aglaan tuqu liq qimakkisiruq ilin itñiñ.

⁷ Tarra qinñanich mitiglagaqtuat atriqagñiqsut tuttuqpaktun itqanaiyaatun anuyagimun; niaqun itñi inniqsuq niaqugun liilaa kaviqsaag manik, sulikigiñanich kigiñan isitun iñuich.

⁸ Suli ilinich nuyaqagñiqsut nuyan isitun agnat, kigutiqaqhutin sulikigutin isitun lion-nat.

⁹ Satqagutiqaqñiqsut satqagutititun savihhatun, aasrii siaksruninjat isragun isa inniqsuq siaksruninjatitun aksraligan isa tuttuqpagautit inñugiakhutin sukasriplutin anuyagimun.

¹⁰ Suli pamiuqagñiqsut kapuutiqaqhutin atriplugich putyuutilgich. Ilinich atniagutiqaqtut pamiumiktigun, aasrii atniagiruksrauplutin inñunik tallimani tatqini. ¹¹ Ataniqagñiqsut isragulganik natiqsiñaitchuam anmangun. Jew-nuruat atiqagñigaat Abaddon-mik, aasriili Greek-nich taggisiquaqhugu Apollyon-mik, itnautiqaqtuaq Piyacquqtimik.

¹² Sivulliq nagliksaagun qaanisusuq. Uvva malguk nagliksaagutik tikiññaqtuk aquagun taavruma.

¹³ Tarani itchaksranat isragulgich niqliqsitchipman qalguqtautiqaqñimik, tusraaniqsunja nipinik sisamaniñ iqirguniñiñ tunillaqvinmiñ piluqtamiñ manimik kaviqsaamik ittuamiñ sivugaani Agaayyutim.

¹⁴ Uqautinigaa itchaksranat isragulgich piqaqtuaq qalguqtautiqaqñimik, "Pituikkich sisamat isragulgich pituksimaruat kamañaqtuami kuunmi Euphrates-mi."

¹⁵ Tarra pituigaich sisamat isragulgich

itqanaiqsimmatrixuat taavrumuᵇa sassagñigmun, uvlumunlu, tatqimunlu, ukiumunlu, tuqqutchiruksrauruanik piñayuiñitñik iñupayaat.

¹⁶ Aasrii tusraagiga kisirrutaat aᵇuyaktit suli tuttuqpiraqtuat. Iñugiaktilaaqağniqsut 200,000,000-mik.

¹⁷ Suli qiñiğitka tuttuqpaich qiñiıquuraamni itna, tamatkua aquppiruat ilinjitñi satqagutiqağniqsut kaviqsaatun ikniqtun suli uquaqtaatun sapphire-tun suli sunaqpaluktun sulfur-tun. Aasrii tuttuqpaich niaqunıch qiññaqağniqsut niaqunısitun lionnat, suli qanıñitñiñ anniuğaağniqsuq ikniq, itchiğlu, suli sulfur.

¹⁸ Taapkunuuna piñasrutigun nagliksaağutitigun piñayuiñich iñuich tuqqutauniqsut iknikunlu, itchikunlu, suli sulfur-kun anniuğaaqtuakun qanıñitñiñ tuttuqpaich.

¹⁹ Tamatkua sanñiqagñiqsut qanıgmikkun pami-umikkunlu. Pamiuqağniqsut nimigiaturun ittuanik niaquligaanik, aasrii atniagutiginigaich iñunun.

²⁰ Suli kisinᵇuqtat iñuich tuqqutaunğıtchuat tamatkunuuna nagliksaağutitigun isrummitqigunğıtchut savaanatniñ argagikkağmiñ. Nutqautinğıtchaat putqatałiqtiñ tuunganun, aanguanunlu piliuqtanun kaviqsaanik qatiqtaanıglu manıññun, patukpanıglu uyağanıglu qıruñıglu, qiñitlaitchuanik tusraatłaitchuanikunniñ pisrutłaitchuanıglu.

²¹ Naagaunniñ isrummitqigunğıtchut iñuaqtuqtalıgmikniñ aᵇatkualıgmikniñlu, sayuᵇalıgmikniñlu, tigliktuqtalıgmikniñlu.

Israğulik suli Imurat Makpigaurat

1 Suli qiñiqtuņa atlamik sapiğñaqtuamik is-rağuliņmik atqaqtuamik qilaņmiñ, atnuğaaqaqhuni nuviyamik, niaquğutiqaqhuni niggamik, kigiñaņa qaumapluni siqiñiqtun, niuk iliplutik ayanaktitun ikniğum.

2 Ilaa tigummiagağniqsuq makpigauranik aņmaruanik argaņiņi, aasriiñ inillakkaa taliqpiich isigaņni tağiumun, suli saumiich isigaņni nunamun.

3 Nipruağniqsuq nipitusriļapiaqhuni, atriplugu lion-ņum ugiąuulanğa. Tarraasrii nipruaqman, tallimat malğuk katlulat nipliqsut.

4 Tarraasrii tallimat katlulat nipliqmata aglaksagaqamiuņalu. Tusraagiga nipi qilaņmiñ uqautriga, “Aglasruņaqnagich uqagikkaņich tamatkua tallimat malğuk katlulat, uqautiginagitunniñ.”

5 Tarra israğulgum qiñikkağma qichaqtuam tağiumiļu nunamiļu, israutigai argaņni qilaum tuņaanun.

6 Akiqsruutigiruq ilaagun iñuuruakun taimuņa isruitчуamun iñiqsiruakun qilaņmik, nunamiglu, tağiumiglu, suli uumarupayaanik taapkunani itna, “Tarani Agaayyutim atuumapkayasrigai sivunniutigikkani.

7 Aglaan tarani uvluni tallimat malğuata israğulgich nipliqsitchisağataqpan qalğuqtautmik Agaayyutim naanniagai kaņiqsilgunaitchuat sivunniutini, uqautigikkani savaktimiñun sivuniksriqirinun.”

8 Aasriiñ nipim tusraakkağma qilaņmiñ uqautilgitchaņa, “Utlautilutin tiggutyakkich

makpigaurat anmaqsimaruat arganiñi isragulgum qichaqtuam tagiumilu nunamilu.”

⁹ Utlakapku isragulik nipliutigiga, “Qaillakkich makpigaurat uvanun.” Aasrii nipliutigaana, “Tigulugich nigikkich. Siiglanjuligisigaluaqtutin aqiaqunni, aglaan siigñaagniaqtuq honey-tun qanipni.”

¹⁰ Aasrii tigukapkich makpigaurat isragulgum arganiñiñ nigigitka. Tarra qanimni siigñaagtut honey-tun aglaan tarra iirgauraanikapkich aqiaquga siiglanjuliqsuq.

¹¹ Aasriiñ uqautigaana, “Sivuniksriqiruk-sraulitchutin iñugiaktuatigun iñuktigun, nunaqqisigun, uqautchisigun, umialiktigunlu.”

11

Malguk ilisimarik

¹ Tarani aatchuusriaaqtuna uaktuutmik ayau-piatun ittuamik, aasrii isragulgum uqautigaana, “Makillutin, uktugun agaayyuvikpana Agaayyutim tunillaqgialu, suli kisillugich iñugiaktilaanqat taapkua agaayuruat tarani.

² Aglaan uktugnagu silalliq katimmavik ittuag silataani agaayyuvikpaum. Taamna ilaginagu atakkii aatchuutauruq Jew-nungitchuanun. Ilinisa tutmaluginiagaat ipqitchuaq nunaqqiq malgukipiaq malgunni tatqini.

³ Suli tuyugisigikka malguk ilisimarikka, atnugaagaqutik miissunuk ukihaanik. Aatchugisigikka sanjimik 1,260 uvluni sivuniksriqirautqulugik.”

⁴ Taapkuak malġuk olive napaaqtuk suli malġuk kialuuraqaġviiktarra naparuak sivuġaani Agaayyutaan nunam.

⁵ Aasriiñ kia iñuum atniagnaġumigik taapkuak, ikniq anniuġaagnaqtuq qanġakniñ, suli suksraunġiġagnaġaik uumigiritik. Kisupayaam atniagnaġumigik taatnatchikun tuqputauragaġisiruq.

⁶ Taapkuak sanġiqaqtuk umiksitalutik qilarġmik sialukkumiñaiġlugu uvlunġitni sivuniksriqiġiġmin, sanġiqaqmilutik imġich auguqtitalugich suli nuna qanusripayaamik iħuilliuġutiqaqtitalplugu, qanutu-payaq akulaisigilugu pisukkumik.

⁷ Tarraasrii taapkuak naatpakku uqaqtauliqtik, iqsiñaqtuam niġrugaaħuum mayuqtuam natiqsiñaitchuamiñ aħmaniġmiñ anġuyyutigisigik aasrii akiililugik suli tuqullugik.

⁸ Aasrii tuqunaruak timiñik nalagisiruk apqutaani nunaaqqm, atannapsi kikiaktuutikkauviani. Ilitqusiagun taamna nunaaqqiq atrigigaa Sodom-ħum Egypt-ħum.

⁹ Tarani iñuich nunapayauramiñ nakitñapayaq qiñiġisigaich tuqunaruak timiñik piñasruni uvluni uvlumlu avvanani. Tuvvaqtitchumiñaitchaichunniñ tuqunaruak timiñik iluviġmun.

¹⁰ Iluqatiñ iñuich nayuutiruat nunami quviasruutigigaich tuquħakkun, aasriiñ tuyuqtuutipmiplutiñ aatchuutinik avatmun. Quviasrullapiagnaqsut atakkii taapkuak sivuniksriqirik iħuilliuqtitchiñiqsuk tamatkuniñ iñuuranik nunami.

¹¹ Tarra uvlut piñasrut avvaġmik ilaqaqtuat pianikmata Agaayyutim aniġniħan iñuulħan

isiǵniǵik taapkuak, aasriiñ makitiqtuk.
Iqsitchallapiǵniqsut tamatkua tautuktuat
taapkuñniña.

¹² Aasrii tusraagaat nipituruaq nipi qılañmiñ
uqaqtuaq iliniknun, “Qaǵǵisitchik,” aasrii ilinik
mayuqtuk qılañmun nuviyakun, uumiksrimiknun
qiñiqtuaqtitlutik.

¹³ Taavrumani sassaǵniǵmi nuna aulaq-
pauraqtuq, aasrii qulinñuǵutaa nunaaqqim
ulǵuruq, suli nunam aularuam iñuich tuqqutkai
iñugiaktutilaalǵich 7,000-tun. Aasriiñ kisinñuqtuat
tatamillapiaqhutin nangaiñiqsut kamanautaanik
Agaayyutim qılañmiittuam.

¹⁴ Tarra tuglia nagliksaǵutim pianiktuq. Uvva
piñayuat nagliksaǵutit agǵiyasriuraqtuq.

Tallimat Malǵuñat Qalǵuqtaun

¹⁵ Tarani tallimat malǵuñat israǵulǵich
qalǵuqtautiqañmiñnik nipliqsitchiñiqsuq. Aasriiñ
sapigñuqtuat nipit qılañmiñ itnaqtut,

“Uvakñaniñaglaan añaayuqautaa nunam
añaayuqautigiliutigaa Agaayyutipta suli Christ-
ñan,
aasrii ilaa añalatchigisiruaq taimuña isruitichua-
mun.”

¹⁶ Suli iñuiññaq sisamat umialinñat aquppiruat
aquppiutaqqañmikñi sivuǵaani Agaayyutim,
sitquqhutin nangagaa Agaayyun,

¹⁷ uqaqhutin,
“Ataniiq Agaayyuun Saññipayaaqauqtaq, ittuami
ataramik pakmalu,
qaitchigiptiǵiñ quyyatmik,
atakkii urriqsuǵiñ kamanallapiaqtauq
saññiñ

suli aṅalatkaqsigitin iñupayaat.

18 Iñuṅi nunam qinnallapiaqtut,
aglaan qinnautaiñ tikitchuq atanniq-
suiviksraḡlu tuḡuṅaruapayaanik.

Pakma akiliigaqsirutin savaktigikkapnik
sivuniksriqiririk ipqiqsittuaniglu,
suli taluqsiruanik atigikkapnik ka-
manaiñḡaanlu kamananḡaanlu.

Suli piyaqquḡniagitin tamatkua piyaqquqtairaut
nunamik.”

19 Tarani agaayyuvikpaṅa Agaayyutim
aṅmaqtuq qilaṅmi, aasrii suluun imalik sivun-
niugutaanik qiñiḡnaqsiruq iḡuani agaayyuvikpaṅan.
Tarani ikniqpalagaqtuq katlulauraqhuniḡu, suli
nuna aulapluni, atqunallapiaq natatquḡnaqhuniḡu.

12

Aḡnaḡlu Tiritchiaqḡuglu

1 Tarra atlayuaḡnaqpauraqtuq sagviḡniqsuq
qilaṅmi, sua-una aḡnaq atnuḡaalik siqiñiḡmik,
aasrii tatqiq ataaniitluni isiganaiñ, suli niaquḡmiñi
niaquḡutiqaqhuni qulit malḡuṅnik uvlugianik.

2 Iḡñiyasriñiqsuq. Iḡialaugaqtuq atniḡñaliutiplugu
iḡñisuum.

3 Aasriisuli sagviqsuq atla atlayuaḡnaqpaktuq
qilaṅmi. Tarrali, kamanaqtuq kaviqsaaq tiritchi-
aqḡuk tallimat malḡuṅnik niaqulik aasrii qulinik
nagrulik suli tallimat malḡuiñik niaquḡutilik ni-
aquḡmiñi.

4 Ilaan pamiuṅan salikuḡniḡai piñayuṅich
uvlugianaiñ qilaum aasriiñ iksautigiplugich
nunamun. Tarra tiritchiaqḡuk makittuq

sivugaanun agnam igniyasriruam nigisuklugu ililgaanja anirgauraqpan.

⁵ Agnaq igniruaq anugauramik anjalatchiruksramik savilhamik ayaupiamik, aglaan agnam ililgaanja nuqitauruq Agaayyutmun aquppiutaqpananunlu.

⁶ Taraknja agnaq aullauruq suviksrailaamun, iniksriukkanjanun Agaayyutim ilaanun. Tarani munaqigisiñigaat 1,260 uvluni.

⁷ Tarra anuyyigñiqsut qilanmi. Michael-lu isragulinilu akilliliutiniqsut tiritchiaqlunmun. Tiritchiaqluk anuyakmiuq israguliktuummagmi.

⁸ Aglaan tamatkua akiilikkaurut iniksraqatqikkumiñaiqhutin qilanmi.

⁹ Tiritchiaqlukpauraq igitauruq atmun, taamna taimaknaqtaq nimigiaq, atiqaqtuq tuungagmik Satan-miglu, kinnitñiktuaq inupayaanik nanipayaaq. Igitauruq nunamun israguliktuummagmi.

¹⁰ Aasrii tusraaruja nipitullapiaqtuamik nipimik uqaqtuamik qilanmi,

“Pakma tikitchuq anniqsugianja, sanjialu,
 anjaayuqautaalu Agaayyutipta suli
 anjalatchisaa Christ-nan,
 atakkii taamna patchisiqutri aniqatiuptiknik
 sivugaani Agaayyutipta uvlumilu unnuamilu
 igitauruq atmun.

¹¹ Ilinisa akiiligaat anjagun ipnaiyaam
 suli ilisimarauñigmiktigun Agaayyutim
 uqałhanik,
 atakkii sugingitkaat tuqqutauniksraqtin.

¹² Taatnamik quviasrugitchi, qilaak
 suli iluqasri inuuruani qilanmi.

Nakliun! Nagliksaagun itkisiruaq iñuñnun nunami
tagiumilu ittuanun,
atakkii tuungaum tikitkaasri qinnautiq-
panmigun
iñisimaplugu sivikitchuami piviqañi.”

¹³ Uvvaasriiñ tiritchiaqñuum iñitchugikami
siñitautilaagmiñik nunamun, maliqsruaqsiniñigaa
ağnaq iğñiruaq añugauramik.

¹⁴ Aasrii ağnaq qaitchikkauniqsuq
israqquknik tiñmiaqpaum tiñitquplugu nimigiamiñ
suviksrailaamun, pamatchiğviksrañanun piñasruni
ukiuni avvağmik iñaplugich.

¹⁵ Uvvaasriiñ qaniğmigun nimigiaqñuk
anitchiñiqsuq imiğmik kuuktun ulirrutisrukkalu-
aqñugu ağnaq, aullautitqugaluqñugu ulittuamun.

¹⁶ Aglaan nunam ikayugaa ağnaq añmaqñugu
qaniğikkani. Iigaa kuuk tiritchiaqñuum anitaña
qaniğmigun.

¹⁷ Tarani tiritchiaqñuum qinnautillapiagaa
ağnaq, aasrii aullaqñuni añuyyiağai kisiññuqtaturuat
ağnam kiñuviañi, tamatkua tupiksriñuat tillisaiñik
Agaayyutim suli uqautiqaqtuat Jesus Christ-mik.

¹⁸ Aasrii tiritchiaqñuk qichagñiqsuq siñaani
tagium.

13

Malğuk Niğrugaaqñuk

¹ Aasrii qiniñiqtuña niğrugaaqñumik mayuqtu-
amik tagiumiñ tallimat malğunmik niaqulik qulinik
nagruliglu. Niaquğutiqaqmiqu qulini nagrunmiñi,
suli niaquğmiñi atiqaqñuni pisaaññatauruanik.

2 Aasriisuli niǵrugaaǵluk qıñıkkaga atriqaqtuq leopard-mik, isigaqaqhuniasrii aklam isiganısun, aasrii qanga lion-ınum qangatun itluni. Tarra tiritchiaǵlum aatchuǵniǵaa niǵrugaaǵluk sanıimiñik, aquppiutaǵmiñiglu, kamanaqtuamiglu aǵalatchiǵmiñik.

3 Qiñiǵiga ilaıat niaqunıñ niǵrugaaǵlum ikiliqsımaruaq liilaa tuqusrimaplugu, aglaan ikinıa mamisrimanıqsuq. İñupayaam nanıpayaaq quviǵusruutiginiǵaa malıǵugulu.

4 İñuich purviginıaat tiritchiaǵluk aatchuqtuaq aǵalatchiǵmiñik niǵrugaaǵlumun sulı purvigip-mıgaat niǵrugaaǵluk uqaqhutiñ, “Kamaǵniaqpat taamna niǵrugaaǵluk! Sulı kia aıuyakkumiñaqpaun akıllıǵıǵu?”

5 Sulı niǵrugaaǵluk uqaqtitaunıqsuq pigiıllapiaqtuanik pısaanıatinik aǵalatchitquplugu malǵukıpiaq malǵunı tatqiñi.

6 Taavruma aımaǵlugu qanni uqamaǵlutiniǵaa pısaanıatinik akitıñaqtuǵlugu Agaayyun ilaan atqalu iñuuniaǵvialu taputiplugich iñupayaat nayuutiruat qılaımi.

7 İlaa aıuyaktitaunıqsuq ipqiıqsıtaıñik Agaayyutim akiıllıǵıǵıch. Sulı qaitchıkkauruq sanıimik aǵalatchiǵmik qanusripayaanun iñunun atlakaǵıñik uqautchiliñıñunlu, iñunıtıñun nunaqqıpayaat.

8 Aasrii iluqaǵmıñ iñuich nunami purvigigisıgaat niǵrugaaǵlumun, iñuich atıñıch aglaksımaitchuanun İpnaiyaam Tuqqutauruam makpıǵaanıtıñi iñuuruatıgun sıvuani nuna iñıqtauıñıñaan.

9 Kiñapayaaq siutiqaqtuaq ki tusraali.

10 Kiñapayaaq sivullikkaugumi tigutaanujigmun
tigutaanujimujniaqtuq.

Kiñapayaaq tuqqatauruksraugumi savikpakun
savikpakun tuqqutaugisiruq.

Tarra taatniitpan Agaayyutim iñunji
iglutuutiruksraurut ukpiqsrihqaqtuiñağutin.

11 Tarrasuli qiñilgitchuņa atlamik
niğrugaaqłumik sagviqsuamik nunamiñ.
Malğunjik nagruqağniqsuq ipnaiyaatun aasrii
iqsiñaqtuanik nipiqaqhuni tiritchiaqłuktun.

12 Añalatchirurq sivullium añalatchihagun
niğrugaaqłuum takkuani. Purvigipkağniğai
iñupayaat nunami sivulligmun niğrugaaqłumun,
ikiłiqsimakkauruamun aasriiñ mamititaupluni.

13 Ilaa savaaqagñiqsuq kamañaqtuanik
quviqnaqtuanik, ikniqunniñ kataktitlugu
qilañmiñ nunamun takkuatni iñuich.

14 Aasriiñ kinnitñiniqsuq iluqaitñik
iñunjik iñuuruanik nunami tamatkunuuna
quviqnaqtuatigun savaagikkağmigun takkuani
sivullium niğrugaaqłuum. Uqautiniğai tamatkua
iñuich nunami iñiqsitquplugich atrinjanik taavruma
niğrugaaqłuum ikiłiqsimaruam savikpakun
iñuuplunisuli.

15 Ilaan iñuuliksritkaa atrinjanun niğrugaaqłuum
suli atrinja niğrugaaqłuum uqatlapkaqługu.
Tamatkua putchungitchuat kamaksrisunğitchuatlu
atrinjanun niğrugaaqłuum tuqqutaupkağniğai.

16 Suli taavruma nalunaitmiutchiqsinniğai
qaunjisigun iluqaisa iñuich kamañaitchuat
kamañaqtuatlu, umialguruatlu ilaippauruatlu,

savaktaagrungitchuatlu savaktaagruuruatlu,
talliqqiagun arganisa naagaqaa.

¹⁷ Aasrii kiñaliqaa tauqsigumiñaitchuq naaga
tunniuqqaiyumiñaitchuq, kisimiñaglaan tamatkua
piqaqtuat nalunaitmiutamik atigikkañanik
nigrugaaq̄lum naaga kisirrutaanik atqan.

¹⁸ Uvva taamna kalipsiksuq suli iñupayaaq
kañiqsisiqaqtuksrauruq. Iñuum kañiqsitlaruam
kisilliuñ kisirrutaa nigrugaaq̄lum. Taamna
kisirrutigigaa iñuum, aasrii kisirrutiqaqtuq 666-
mik.

14

Atuutaat 144,000 Annautikkauruat

¹ Tarani qivიაყama qiñigiga ipnaiyaaq maki-
taruaq qimigaañani Zion-ñum. Piqatiqağniqsuq
144,000 iñuñnik piqaqtuanik atigimiñik Aapamilu
atqanik aglausimaruanik qauğmikni.

² Aasrii tusraaruña nipinik qilañmiñ nipaaton
quğluqtaqpaum katlulaqpauraqtuamlu aasriisuli
nipaaton atuqtuuraqtuat nuqaqtiliñnik atuqtuu-
ramiknik.

³ Iliñich atuqtut nutauruamik atuutmik
sivugaani aquppiutaqpaum suli sivugaatni sisamat
uumaruatlu umialiñnatlu. Aasrii kia-unniñ iñuum
ilitchumiñaiñigaa taamna atuutaat aglaan kisimiñ
taapkua 144,000 iñuich tasukkauruat nunamiñ.

⁴ Taapkua iñuich qaunagirut inmiknik
atlatuğmiñ, atakkii tuvaaqataitcut. Iliñisa
malinigaat ipnaiyaaq napmupayaaq aullaqman.
Taapkua tasuqsimakkaurut akunğatniñ
iñuich auñagun ipnaiyaam. Suli taapkua

sivulliurut qaisaksrauplugich Agaayyutmun ipnaiyaamunlu.

⁵ Uqaqamin sagluuqtuatlaitchut. Patchisiquti-nağumiñaitchut sivuğaani Agaayyutim, atriplugich iñuktitun taqsraqtaılaatun.

Piñasrut Israğulgich

⁶ Tarani qiñiqtuņa atlamik israğulinmik tiņmiruamik qutchikhuni qilaņmi isruitchuamik tusraayugaagiksuaqağniqsuaq uqautiksrağmiñik tamatkunuņa nayuutiruanun nunami, qanusripayaanun iñuņnun atlakaagiiñik uqautchiliñun, iñuñitñun nunaaqqiqpapayaat.

⁷ Uqaqtuq nipitusrillapiaqhuni, “Taluqsrisitchi Agaayyutmik kamaksruğlugu, atakkii tikitchuq sassağnik atanniiviksraņa. Purvigisriuņ ilaa iñiqsiruaq qilaņmik nunamiglu tagiumiglu suvlaktuagaqraaqtuaniglu.”

⁸ Atlam israğulgum malinigiġaa uqaqhuni, “Suksraunğikkauruq, kamaņaqtuaq nunaaqqiq taggisiqaqtuq Babylon-mik suksraunğikkauruq, atakkii kinniplugich iñupayaat nunami killuqsagtinnigai inmiñun, imiliqtitlugich iñupayaat sayuņałhan saņņiruamik wine-naņanik.”

⁹ Atlasuli piñayuak israğulik maliguutipmiuq taapkuņnuuna uqaqhuni nipitusripluni, “Uvva, kisupayaam iñuum purvigigumiuņ niğrugaaqluk atrinalu akuqtuqlugulu nalunaitmiutaņa uuma qaumigun naagaqaa argaņmigun,

¹⁰ taavruma iñuum imigisipmigaa wine-naņa qinnautaan Agaayyutim, kuvikkauruq avuilaq qallutaanun ilaan qinnautiqpaņan. Taamna iñuk nagliksaaqtitaugisiruq iknikun sulfur-kunlu

sivugaatni ipqitchuat isragulgich suli sivugaani ipnayaam.

¹¹ Aasrii itchiulangá iknigum nagliksaaqtitauro-atigun mayuqtuağisiruq taimuḡa isruitchuamun. Ilinich iñiqtuıqsiağviitchut uvlumi unnuamiḡu, tamatkua putqataqtuat niğrugaaqluḡmun atrıjanunlu, suli kisupayaaq akuqtuiruaq nalunaitmiutanıanik atqanıglu.”

¹² Uvvaasriiñ ipqiqsittuat iglutuutiqaqtuksraurut, tamatkua tupiksıruuat tillisaiñik Agaayyutim suli ukpiqsıruuat Jesus-mik.

¹³ Aasriiñ tusraaruḡa nipimik qılanmiñ uqaqtuamik, “Aglagiñ. Quvianamiurut tuquniaqtuat uvakıaniñaglaan tuniqsimalıgımtıgun Atanıgmun.” “Tarrallapiaq! Ilinich minguiqsiağisırut savaağmikniñ suli akuqtuğisigaich akiññaktaatıḡ savaağmıktıgun.” Taamna irrusıq uqautıgıkkıḡa.

Kiprivik Katıchivıglu Nunami

¹⁴ Tarani qıñıqtuaqtılunıa qıñıqtunıa qatıqtaamik nuviyamik, aasriiñ una aquppiugaqtuaq qaanıani nuviyam innıqsuq igñıḡatun iñuum. Niaquğmiñi manıḡmik kaviqsaamik nıaquğutiqağniqsuq, suli arganımiñi saagağniqsuq ipıktuamik kiprıtmik.

¹⁵ Suli atla isragulik anıruq agaayyuvıkpaḡmiñ, tuqluqhuni taavrumuḡa aquppiruamun nuviyami, “Tıgulugu kiprısin kiprıiñ, atakkii katıchivıksraq tikıtuq. Pıḡıuqtuat asrıat katınnıqsırut nunami.”

¹⁶ Tarra taavruma aquppiruam nuviyami atuqsaga kıpırsini nunami, aasrii nunami pıḡıuqtuat asrıat katıtlugich.

17 Tarani atla israġulik anilgitchuq agaayyuvikpañmiñ ittuamiñ qilañmi, ilaaptuq kiprisiqagmiñiqsuq ipiktuamik.

18 Aasriiñ atla israġulik amaknaqtuq tunillaġviñmiñ sanñiqaqtuq aňalatlaplugu ikniq. Nipruaqtuq nipitusripluni taavrumuňa tigummiruamun ipiktuamik kipritmik uqaqhuni, “Atuġuñ ipiktuq kipriñ, aasrii katillugich asriat siigñaqtuat nunamiñ, takku asriat piññullapiaqtut.”

19 Tarra israġulgum kiprisautigigaa kiprisini nunamun. Katitkai asriat nunamiñ igitlugich misriqqivikpauranun qinnautaan Agaayyutim.

20 Misriqqivium imaňa tutmiqataġigaa silataani nunaqqim, aasriiñ auk maqiruq misriqqiviñmiñ uñasriksilaaña 200 milelatun aasriiñ ititilaaliqhuni tuttuqpaum qaqluġutiknunaglaan.

15

Israġulgich Aňalatchiruat Ihuilñiugutiqaupanik

1 Qiñiqtuňa atlamik atlayuaġnaqtuamik qilañmi kamañaqhuni quviqnaqtuamik. Tallimat malġuk israġulgich piqagñiqsut tallimat malġuñnik ihuilliuġutiqaupaksranik. Aqulliqsaanurut atakkii qinnautaa Agaayyutim nuñitchaagutiqaqtuq taapkuniňa.

2 Tarani qiñiqtuňa taġiumik taġġaqtuutitun liilaa ilaratun ikniġmik suli taapkuniňa akimaruanik niġrugaaqluñmiñ suli atriñaniñ kisirrutaaniñlu atqan. Qichagñiqsut siñaani taġium ittuam taġġaqtuutitun, tigummipluġich nuqaqtilgich atuqtuurat Agaayyutim aatchuutai.

3 Ilinjisa atugagaat atuutaa Moses-ŋum savaktaan
Agaayyutim suli atuutaa ipnaiyaam uqaqhutin,
“Kamanaqtut quvinqaqhutinlu savaatin,
Ataniiq Agaayyuun Saŋŋipayaaqqtuatiin.
Nalaunŋaruanurut suli ilumutuurut pilgusritin,
Umialigiplutin iñuich nunaaqqiqaŋni.

4 Ataniiq, kia taluŋingitkisivatin
kamakkutiqaŋlugulu atigikkan,
atakkii kisivich ipqitchuanurutin.
Iñuich nunaaqqipayaaniñ aggiŋisirut purvigilutin,
atakkii qiñiŋniŋaich iluqaŋmiŋ suraŋautitin
nalaunŋaruat.”

5 Taavruma aquagun qiñiŋniŋigiga
ipqiñniŋsrauruq ini agaayyuvikpaŋmi
qilaŋmiittuami aŋmaŋataqtuaq.

6 Aasrii tallimat malguk israŋulgich
anirut agaayyuvikpaŋmiñ, piqaqhutin
tallimat malgunŋik ihuilliugutiqaauraksranik,
atnuŋaaqaqhutin salumaruanik qaummaŋiksaanik
ukihaaŋiksaanik, suli tapsiqaqhutin maninmik
kaviqsaamik satqaŋmiktigun.

7 Tarra ilaŋata sisamat uumaruat aatchuŋai
tallimat malguk israŋulgich tallimat malgunŋik
piŋalunik kaviqsaamiñ maninmiñ pilianik
immaukkaqtuanik qinnautaanik Agaayyutim
iñuuruam taimuŋa isruitchuamun.

8 Aasrii agaayyuvikpak immaukkaqtuq
itchimik kamanautaanin saŋŋianiñlu
Agaayyutim. Kiñaunniñ iñuk isitlayumiñaitchuq
agaayyuvikpaŋmun naatchigaluaqnagich tallimat
malguk israŋulgich taapkuniŋa tallimat malgunŋik
ihuilliugutiqaauranik.

16

Iluligaurat Imalgich Qinnautaanik Agaayyutim

¹ Tarani tusraaruᅇa nipituruamik nipimik taavrumakᅇa agaayyuvikpaᅇmiᅇ uqaqᅇhuni taapkunuᅇa tallimat malᅇuᅇnun israᅇuᅇliᅇnun, “Kuvvityaqsiᅇiᅇ nunamun imanᅇich iluligaurat qinnautaa Agaayyutim.”

² Tarra sivulliq israᅇulik aullaqtuᅇ kuviᅇluᅇu iluligaurani nunamun. Tarraasrii tatamnaqtuat atniᅇᅇapiagaᅇtuatlu killiᅇruat ilirut iᅇuᅇnun piqaᅇtuanun nalunaitmiutaᅇanik niᅇrugaaᅇuum purvigiplugulu atriᅇa. ³ Tuglian israᅇulgum kuviᅇiᅇaa iluligaurani taᅇiumun. Tarra iliruᅇ liilaa auᅇa tuᅇuᅇaruam iᅇuum, aasrii uumaruapayaat taᅇiumi tuᅇuᅇlutuᅇ.

⁴ Piᅇayuakᅇik israᅇullak kuviᅇiᅇaa iluligaurani kuᅇuᅇnun suvliktuaᅇuraaqᅇtuanunlu. Suli tamatkua imᅇat auguᅇtuᅇ.

⁵ Tarra tusraagiga israᅇulik aᅇalatlaruaᅇ imiᅇmik uqaᅇtuaᅇ,

“Nalaunᅇapiaᅇtutin atanniikavich taatna,
 ilvich ittuami ataramik pakmalu
 ipᅇitchuamiᅇu.

⁶ Atakkii iᅇuich maᅇipkaiᅇiᅇqsut auᅇatᅇnik ipᅇiqᅇsit-
 tuatlu sivuniksriᅇiraᅇtlu,
 aasriiᅇi aatchuᅇitin auᅇmik imigaksraᅇatᅇnik.
 Taatnagaᅇsrauruttakku.”

⁷ Suli tusraaruᅇa nipimik tunillaᅇviᅇmiᅇ uqaᅇtu-
 amik,

“Aa, Ataniiᅇ Agaayyuun Saᅇᅇipayaaᅇaᅇtuatiin,
 atanniᅇsuutitin ilumuᅇuurut
 nalaunᅇapiaᅇhutiᅇ.”

8 Sisamanjata isragulgich kuviñigaa iluligaurani siqiñigmun. Tarakñaaglaan siqiñgum uunanjan iñuich uunniqipkañigai atniłuutiqaqlugich.

9 Suamaruam uunaum iñuich ikigai. Aasriisuli taimaqluutiniġaat atqa Agaayyutim iluilliugutiqpauraqtitchiruam, suli isrummitqiñgitchut kamakkutiqaġuglugu kamanautaa.

10 Tallimanjat isragulgich kuvisirug iluligauraġmiñik aquppiutanjanun niġrugaaqluum, aasrii añaayuqautaa taaqsillapiaqtuq. Iñuich kinmaġaich uqqatiñ atniġñaqpagitluñ

11 taimaqluutiplugu Agaayyun qilañmiittuaq pisigiplugu atniġñañatiñ killiġruatiñlu. Naagasuli mumiguliñgitmiut pigiitchuaniñ savaaġmikniñ.

12 Itchaksranjat isragulgich kuvisirug iluligauraġmiñik kuukpauranjanun Euphrates-ñum, aasrii taamna kuuk paligñigaa itqanaiqsaaqlugu apqutiksranjat umialinich kivaknam tunjaaniñ.

13 Tarraasrii qiñiqtuña piñasrunik salumaitchuanik irrutchiñik liilaa naaġaayinik anniugaqtuanik qanganiñ tiritchiaqluum suli qanganiñ niġrugaaqluum suli qanganiñ tanġilaqtuam sivuniksriqirim.

14 Taapkua irrusriqluñich tuunġaum savaaqaqtut quviqnaqtuanik. Taapkua piñasrut irrusriqluich aullaġaqtut umialipayauraniñun nunam nanipayaaq, atautchimuktitchaqlugich anuyaqplugich kamañaqtuami uvluani Agaayyutim Sañnipayaaqaqtuam.

15 (“Naalaġnisitchi! Agġiġñaqtuña atrilugu tigliniaqti. Quviasruktuq iñuk itqummaagiksuaq qaunagiplugich atnuġaani. Tarrakii

aullagumiñaitchuq atnuğailaaguni suli kannugilugu atnuğaisilaani.”)

¹⁶ Taapkua irrusriqluich katinnigaich atautchimun inimun taiyuutiqaqtuamun Armageddon uqautchisun Hebrew-t.

¹⁷ Tallimat malguata isragulgich kuviñiqsuq iluligauragmiñik silamun. Tarraasrii kamanal-lapiagataqtuaq nipi nipliqsuq aquppiutaqpañmiñ agaayyuvikpañmi uqaqhuni, “Naatchirut.”

¹⁸ Tarani tusragnaqtuq katlulat, ikniqpala-gaqhuni suli nuna iliqsraqpauraqhuni. Qañanniiñ taatnatun nuna iliqsranğangitchuq. Taamna nunam iliqsraqpauralha suañaniqsrauruq nunam aullagñiivianiñaglaan.

¹⁹ Kamanaqtuaq nunaaqqiq avguğniqsuq piñasruutluni, suli nunaaqqich nunami piyaqqukkaurut. Agaayyutim itqagigaa kamanaqtuaq Babylon qaitchuklugu qallugauraq immaukkaqtuaq wine-nañanik, tarra ilaan tatamnaqtuaq qinnautaa.

²⁰ Suli qikiqtapayaurat piiqsut iñgipayauratlu paqinnatqikkumiñaiqhutin.

²¹ Suli natatquğnaqpaurat kataktut iñuñnun qilañmiñ uqumaisilaaqatuaq 100-pound-tunlaa. Aasrii iñuich taimaqłutigaat Agaayyun piqutigiplugu ihuilliuğutiqpauraq natatquğnatigun, taamna ihuilliuğutiqpauraq tatamnaqpagitłuni.

17

Akiisuqpaglu Niğrugaaqluglu

¹ Tarani ilañat tallimat malguk isragulgich piqaaqtuaq tallimat malguñnik iluligauranik uvamnukhuni

uqautigaana, “Ki. Qiñiqtitkisigikpiñ tatapsausri-aksrañanik akiisuqpaum aquppiruam iñugiaktuani imigñi.

² Umialinjı nunam sayuñaqatiqağniqsut taavru-miña akiisumik, suli iluqatinj iñui nunam im-iligñiqsut imiqhutinj wine-mik sayuñalhanik aki-ism.”

³ Uvvaasriñ Ipqitchuamun Irrutchimun añalatitluña israğulgum aullautigaana su-viksrailaamun. Aasriñ qıñiqtuña ağnamik aqup-piruamik qañani kavvigiksaam niğrugaaqłuum aglaqaqtuam pigiitchuamik pisaanñatinik iluqaani qaamiñi. Taamna niğrugaaqłuk tallimat malğunñik niaquqaqtuq suli qulinik nagruqaqhuni.

⁴ Ağnaq atnuğaaqağniqsuq qıññagiksuanik tuñuqaqaanik kavvigiksaaniglu, suli qıñiyunaqusriqsuqhuni manıñmik kaviqsaamik suli akisuruanik uyağauraanik suli qatiqtaanik suñauraqpañnik. Arganmiñi tigummiñiqsuq qallutmik piliuqtamik manıñmiñ kaviqsaamiñ immaukkaqtuamik naggunallapiagataqtuanik atuummiruanik sayuñahıgmıgun.

⁵ Ağnam qañani aglaqağniqsuq atıgmik kanjısilgunaitchuamik,

“Babylon, kamanaqtuag,
Aakanat Akiisut

naggunallapiagataqtuapayaatlu nunamiittuami.”

⁶ Tarra qıñıgıga ağnaq imiliqsuaq auñatnik ipqıqsittuat suli auñatnik tuqqutauruat pisigiplugu ukpiqsriñiqtinj Jesus-mik.

Qiñiqapku ağnaq atqunaq quvigusruktuña

7 Aasrii isragulgum uqautigaana, “Su-vaata quvigusrukpich? Uqautigisigkipiñ kanjqsilgunaitchuanjanik agnam suli taavruma niğrugaaqluum usriaqsigvian, niaquqaqtuam tallimat malğunjanik nagruqaqhuni lu qulinik.

8 Niğrugaaqluk qinikkan itkaluaqtuaq ingiqsuq pakma, suli mayuğumaaqsiruaq natiqsiñaitchuamiñ anmagñimiñ aasriiñ piyaqquğvijnmuktuksrauluni. Iñuich iñuuruat nunami tamatkua atinjich aglaksimaitchuat makpiğaanjani iñuulhum iñiqtaulğatalhaniñaglaan nunam quvigusrukisirut qinğumitruj niğrugaaqluk itkaluaqtuaq suli ingiqhuni pakma suli sagvitqikkisipluni ilaatnigu.

9 Iñuk kanjqsisuktuuaq taavrumiña isrumatuliqaqtuksrauruq Agaayyutmiñ. Tallimat malğuk niaqut tallimat malğuk qimigaañurut taavruma agnam aquppivigikkani. Tallimat malğuk umialgupmiuttuq.

10 Tallimat umialgich umialgunaiğñiqsut, atausriq umialgusugaaqhunisuli, suli atla aggiqsagumapluni. Taimma aggiğumi umialguurallakkisigaluaqtuq sivikitchuami piviñmi.

11 Aasrii li niğrugaaqluk itkaluaqtuaq ingiqhuni pakma, taamna tallimat piñayuğigaat atangich aglaan ilagigaat tallimat malğuk atangich. Suli piyaqquğvijnmukkisiruaq.

12 Aasriiñ qulit nagruich qinikkatin qulit umialgurut akuqtuimaitchuatsuli anjalatchiğksramik umialiktitun, aglaan sanñiqagumaaqtut umialiktitun sivikitchuami piviñmi piqatigilugu niğrugaaqluk.

13 Taapkua atautchiiñamik sivunniu-

tiqaqtut, suli qaitkisasiqaat sanŋigikkaqtin aŋalatchiŋiksraqtin lu niŋrugaaqŋunmun.

¹⁴ Ilinich aŋuyyiaŋisirut ipnaiyaamun aglaan ipnaiyaam akiiligiŋisigai, atakkii Ataniŋigaaŋ ataniŋich suli umialigigaaŋ umialgich, suli tamatkua piqatauruat ilaani tuŋtuutiqaqtut piksraqtaanuplutiŋ suli tuniqsimaplutiŋ.”

¹⁵ Aasriiŋ israŋulgum uqautigaana, “Imŋich qiŋikkatin akiisum aquppivigikkaŋi, tamarra iŋuich iŋugiallapiaqhutiŋ nunaacqŋipayauraniŋ uqausriqaqtuat atlakaagiiŋik.

¹⁶ Suli qulit nagruich qiŋikkatin suli niŋrugaaqŋuum uumigiagutigiŋisigaaŋ akiisuq. Ilinisa aatkiŋisigaaŋ suurapayaaniŋik unillugu atnugailaaq aasriiŋ niŋipmilugu timaa ikipkaqmilugu ikniŋmik.

¹⁷ Atakkii Agaayyutim kipigŋiugutiqaqtinniŋai taniguklugich ilaan sivunniutini atausriŋŋuqulugillu qaitchitqulugillu ilinich aŋalatchiŋiksraŋatnik umialiktitun niŋrugaaqŋunmun, Agaayyutim uqalhi immiuma-nialhatnunaŋlaan.

¹⁸ Aŋnaq qiŋikkan nunaacqŋigigaa kamanaqtuaq atanniŋqsimatniktuaq umialinjitniŋik nunam.”

18

Babylon Suksraunŋikkauruq

¹ Tamatkua aquatigun qiŋiqtuŋa atlamik israŋuliŋmik atqaqtuamik qilaŋmiŋ aŋalatchiŋiqpauraqaqhuni, aasriiŋ iluqaan nuna qaummagiksipkaŋaa qaumanigmiŋik.

² Tarra nipruaŋniqsuq itna,

“Babylon kamañaqtuaq suksraungikkauruq, tarra
 ilumutuuruq!
 Inigiliutigaat tuungaiḷlu qanusripayaatlu ir-
 rusriqḷuich

sulipsuuq qaayugñaqtuapayaatlu
 uumiñaqtuatlu tinmiagruich.

³ Babylon qaitchigai wine-mik iñuñich nunaaqqi-
 payaat imiliqtitlugich
 sayuñathan saññiruamik wine-nañanik.

Umialinji nunam sayuñaatiginiñaat ilaa,
 suli tauqsigñiaqtinñi nunam umial-
 guḡvigiplugu
 umialgutitigun akuqtukkanjich ilaan
 atugauḷhagun.”

⁴ Tarra tusraapmiuñña atlamik nipimik qilañmiñ
 uqaqtuamik,

“Iñuñmaan, annisitchi taavrumakñña
 nunaaqqimiñ.

Ilipsi ilauruksraungitchusri killuqsautaiñi,
 piqataungitchumausriḷi ihuilliuḡutiksrautaiñi.

⁵ Killuqsautai iñugiaktut qutchiksipluñ qilaktun,
 suli Agaayyutim itqaḡigai savamaqḷuutai.

⁶ Utigtitchivigisriun Babylon qaisañatun
 ilipsitñun,
 akiligḷugu malḡuktun ilaan savaañigun,
 immiḡḷugu qallugaurañña malḡuktun ilaa imik-
 sriuqmatun ilipsitñun.

⁷ Atqunallapiaqḷugu inmiñnik kamagiruaq
 iñuuniugaqmiuq susrunḡisaallapiaqhuni.
 Pakma aatchuqsiun nagliksaaḡutiksramik
 alianallapiaqtuamiglu.

Atakkii uqaqtuq inmiñun,

‘Uvaᅇa aquppiuraagisiruᅇa ataniqtun.
Uilgaangitmiuᅇa.

Ilitchuqsriyumiñaitchuᅇa alianamik.’

⁸ Taatnaqługu iluilliuᅇutiqpauraksraᅇiñ tikitkisigaat
atautchimi uvlumi,
tuqułhum, alianamlu, kakkaagnamlu.

Suli ikigisiruq ikniᅇmik,
atakkii Atanguruaq Agaayyun sapigñaqtuq
atanniiruaq ilaanik.”

⁹ Tarraasriiñ umialinᅇisa nunam
sayuᅇaqatiqatuat akiisumik pisuᅇnautaigun
qiagisigaat alianniugutigilugu taamna agnaq
qiñiᅇumitruᅇ isia ikualaninᅇan.

¹⁰ Qichagisirut uᅇasriksilutinᅇ sivuugagilugu ilaan
nagliksooqtitaulᅇa uqaᅇutinᅇ,
“Nakliuᅇ, nakliuᅇ, ilvich Babylon, kamanaqtuuaq
nunaqqiq,

saᅇᅇiqagaluqtuuaq nunaqqiq.
Atautchimi sassaᅇniᅇmi anas-
riñjuqsakkaᅇaniktutin.”

¹¹ Uvvaasriiñ tauqsigñiutilgich nunapayaami
qiarut kiᅇuvᅇuplugu ilaa, atakkii tarakᅇaaglaan
kimikunniñ tauqsiqsiksraigñiqsuq suuraᅇitñik.

¹² Suuraqpaurat kaviqsaatlu qatiqtaatlu
maniich, akisuruatlu uyaᅇauraat, qatiqtaatlu
suᅇauraqpaich, ukiᅇhaagiksaatlu suli ukiᅇhaat
tuᅇuaqtaatlu, siluillu kavviᅇiksaatlu, qanusriᅇimaatlu
ayuᅇnaqtuat qiruich, qanusriᅇimaat suurat
tuugaaniñ, akisuruatlu qiruich, patukpailᅇu,
saviᅇhatlu, uyaᅇaillu siqquqtatun,

¹³ sinimatlu, avuugutit, tipraᅇiksautit
ikipkaᅇugich, myrrh-lu, frankincense-lu, wine-
nat, uqsrut, mukkaagiksaat, mukkaaksratlu,

nigrutitlu, ipnaich, tuttuqpaich, tuttuqpagautitlu,
suliunniñ iñuuruat iñuich.

¹⁴ “Asriatluunniñ kipigniugutigikkatin
piiqsut ilipniñ, suli suurapayaatin akisuruat
qiñiyunaqtuatlu taimmaurut ilipniñ, aasrii
sumiunniñ paqitchumiñaigitin.”

¹⁵ Tauqsigñiutilgich tamatkuniña suuranik
umialguqtuat taavrumakña aǵnamiñ qichagisirut
uñasriksuami, sivuugagilugu nagliksaaqtitaulha
alianapiaqtuamik qialutin,

¹⁶ uqaǵutin,

“Nakliuñ, nakliuñ. Kamanaqtuaq nunaaqqiq
atnuǵaaqǵuuruq ukiñhaaǵiksaanik
tuñuaqtaaniglu kavviǵiksaaniglu,
qiñiyunaqusriqsuqhuni maniñmik kaviqsaamik,
akisuruaniglu uyǵauraanik, qatiqtaatlu
suñauraqpañnik.

¹⁷ Atautchimi sassaǵniǵmi tammaigai iluqaisa
umialgutini.”

Suli iluqǵmiñ umiaqpaich umialinich
taǵiuqsuqtillu suli iluqǵmiñlu akiññañniaqtaut
taǵiumi qichagñiqsut uñasriksuami,

¹⁸ suli nipaalarut qiñiqamitruñ isia ikualaniñan
uqaqhutin, “Piitchuq atlamik nunaaqqimik
taavrumatun kamanaqtuatun nunaaqqisun.”

¹⁹ Iliñisa nalluqsruǵniǵaat nunam apyua
niaqumiknun, qiallaǵmiñ kiñuvǵullaǵmiñlu
nipaalaplutin,

“Nakliuñ, nakliuñ. Taamna kamanaqtuaq
nunaaqqiq!

Iluqǵmiñ umiaqpaqtaut taǵiumi
umialguǵniqsut
suurañigun akisuruatigun!

Atautchimi sassagñigmi suksraungiqsauruq.”

²⁰ “Qilaak, quviasrukpautigiun suksraungiqsaulha.
 Quviasrukpagitchi Agaayyutim iñuillu uqqi-
 raqtauruasiilu sivuniksriqirauruasiilu,
 atakkii Agaayyutim akiisuq anasriñjuqsagutigigaa
 pisigiplugu savaanagun ilipsitñun.”

²¹ Tarani sapigñaqtuaq isragulik tigusriruq
 uyağagruamik anjruatun mukkaaksriugutitun aasrii
 miłuqsautiplugu tagiumun, itnaqhuni,
 “Taatnatun kamañaqtuamik nunaqqiq Babylon
 iksautikkaugisiruq,
 aasriiñ qiniğnatqikkumiñaigisiruq sumiunniiñ.

²² Suli nipinich nuqaqtiligaqtit atuqtuuralgich
 suli supluaqtuğnaqtuatlu qalguqtautitlu
 tusrağnatqikkumiñaitchut ilipni
 uvakñaniñaglaan.

Suliuqtit qanusripayaanik paqinnatqikku-
 miñaitchut ilipni,
 suli qatragñiña mukkaaksriugutim
 tusrağnatqikkumiñaitchuq ilipni.

²³ Suli qaumanga kialuuram
 qaummağitqikkumiñaitchuq ilipni
 uvakñaniñaglaan.

Nipaat uiksrautimlu nuliaksrautimlu
 tusrağnatqikkumiñaitchuq uvakñaniñaglaan
 ilipni.

Ilvich tauqsigñiaqtitin kamağniqsrauniqsut
 nunami.
 Suli anjatkuulipkun iluqaisa nunam iñui kinnig-
 itin.

²⁴ Suli Babylon anasriñjukkauruq
 atakkii auñat sivuniksriqirit ipqitchuatlu
 iñuich

suli iluqaǵminj tuqqutauruat nunami
qıñıǵnaqtut nunaaqǵımı.”

19

Qatchallautiqatıq Qılañmi

¹ Taavruma aquagun tusraaruña nipiqpauranjanik iñugaǵrukpaum qılañmi, uqaqhutin,
“Quyanaqniacpat!

Anniqsuǵiaǵlu kamanaunlu [kamakkunlu]
saññılu

pigigaa Atanǵuruam Agaayyutipta.

² Atanniqsuutai ilumutuurut nalaunñaplutin.

Atakkii akiisuqpaum asinñuǵaa iñupayaaq
nunami sayunǵıǵmigun.

Taatnaqıluǵu Agaayyutim atanniǵaa anas-
rıññuqsaqıluǵu
piqutigiplugich tuqqutauruat ilaan
savaktain.”

³ İlaqatchıqıluǵu niplitqıksut.

“Quyanaqniacpat!

İsiq ikualaruamiñ nunaaqǵımıñ qunmuktuq
taimuña isruitçuamun.”

⁴ Suli iñuiññaq sisamatlu umialıñnat sisamatlu
uumaruat putıqtut nanǵaqıluǵu Agaayyun aqup-
piruaq aquppiutaqpañmiñi, uqaqhutin,
“Amen! Quyanaqniacpat!”

İpnaiyaam Katchuutiviksrautaa

⁵ Suli nipi nipliqsuq aquppiutaqpañmiñ,
“Nanǵaqsiun agaayyutigikkaqput,
iluqapsi savaktaurusrii
talıqsriıruasriılu ilaanik,
kamanaiññaǵminj, kamanaññaǵminj.”

11 Suli qiñigiga qilak aŋmaqtuaq, atanii qatiqtaaqtuttuqpak! Taamnaasrii aquppiruaq taavrumani atiqagñiqsuq Tuniqsimaruamik suli Ilumutuuruamik, aasrii atanniqsuiruq aŋuyakhuni lu nalaunŋarualikun.

12 Ilaan irrak inniqsuk ikualaruatun ikniqtun. Niaquani iñugiaktut niaqugutit. Atqa aglausimaniqsuq ilaani, kia-unniñ iñuum ilisimanğisaŋa aglaan kisimi.

13 Atnuğaaqagñiqsuq akuqturuamik misruktaqsimaruamik aunmun, suli taiyuğaat uumiŋa atigmik “Uqalŋa Agaayyutim.”

14 Suli aŋuyaktaiñ qilaum malinigaat usriaqsiqhutin qatiqtaani tuttuqpaŋni, atnuğaaqaghutin ukiŋhaagiksaanik qatiqtaanik salumaruamik.

15 Ilaan qanğaniñ anniugagñiqsuq ipiktuaq savikpak. Taavrumiŋa ipiğaqtuğisiñigai nunaqqiqpaich iñuŋich, suli aŋalatkisigai savilhamik ayaupiamik. Tutmağisigaa misriqqivia tatamnaqsiluni qinnautaa Saŋŋipayaaqatuam Agaayyutim.

16 Suli akuqturuamiñi mumigmiñilu atiqagñiqsuq aglausimaruamik itna,
“Umialgat umialgich,
suli Atanğat Atanğich.”

17 Qiñilgitchuŋa israğuliŋmik qichaqtuamik siqiñigmi nipitusrillapiaqhuni uqautiplugich iluğaisa tiŋmiat tiŋmiruat silami, “Qağğisitchi. Katittitchi nigityağusri nullautchiqpagviani Agaayyutim.

18 Nigiymağisri timiŋich umialgich, timiŋich aŋuyaktit qaukliŋisa, suli timiŋich kamaŋaqtuat

añutit, tuttuqpañisalu timiñich tamatkualu tuttuqpagaqtit. Niğiyumagisri timiñich iluqaisa iñupayaurat, savaktaagruunğiñjaanlu savaktaagruunñaanlu, suli kamanaiñjaanlu kamanañjaanlu.”

¹⁹ Suli qiñigiga niğrugaaqłuk suli umialiñi nunam añuyaktituummaisa katiruat añuyaksağumaqługu taamna aquppiruaq tuttuqpañmi añuyaktiñilu.

²⁰ Aglaan niğrugaaqłuk tigurauruq taputiplugu sivuniksriqiññaqti savaaqtuuaq quviqnaqtu-anik ilaan takkuani. Kinnitñiñiqsuq tamatkuniña akuqtuiruanik nalunaitmiutanani niğrugaaqłuum suli putqataqtuanik ilaan atrinjanun. Iluqatik taapkuak siñitauruk iñuunñaaknik narvanjanun ikniğum ikualaruamun sulfur-mik.

²¹ Suli kisiññuqtat tuqqutaurut savikpañagun taavruma aquppiruam tuttuqpañmi, anniuğaqtuakun qanğaniñ; aasrii iluqagmiñ tiñmiat niğisuiğatağvigigaich timiñich.

20

1,000 Ukiut

¹ Tarra qiñiqtuña israğuliñmik atqaqtuamik qilañmiñ, saagaqhuni arganmiñi añmautaamik natiqsiñaitchuam añmanğum kalimñappañniglu.

²⁻³ Ilaan tigugaa tiritchiaqłuk, taamna taimakñaqtaq nimiğiaq, tuunğauruaq Satan-ñuplunilu, qiliqsruqługu sivunniqługu 1,000 ukiunik. Aasriiñ siñinnigaa natiqsiñaitchuamun añmaniğmun umikługu umñutmik piillakkumiñaitchuamik, Satan-mun sagluqiyumiñaiğlugich iñuich tarakñaniñaglaan

1,000 ukiut naanniahatnunaaglaan. Aglaan taapkua aquatigun pituisaallaktuksraupmiuq sivikisuurami.

⁴ Qiñiqmiuᅇa aquppiutaqpaᅇnik, suli iñuich aquppiruat tamatkunani saᅇᅇiqutiniᅇñiqsut atanniqsuitquplugich. Aasriiñ qiñigitka iñuusriᅇich tamatkua niaquikkauruat tuniqsimakamiᅇ Jesus-mun uqaᅇhanunlu Agaayyutim suli payaᅇaitñamiᅇ ukpiqsriᅇigimikni. Tamatkua putqatangitchut niᅇrugaaqᅇunmun atriᅇanunlu unniiñ akuqtungitᅇlugu nalunaitmiutaᅇa qaumiktigun naaga argaᅇmiktigun. Iliᅇich iñuutqiᅇñiqsut atanguqataupᅇutiᅇ Christ-mi 1,000-ni ukiuni.

⁵ Taamna tarra sivulliq aᅇitqigviksraq. Kisiᅇᅇuqtaᅇich tuqunaruat aᅇitqiᅇᅇitchut 1,000 ukiut naaᅇᅇaiñᅇaisa.

⁶ Quvianamiurut ipqitᅇutiᅇ taapkua piqatauruat sivulligmi aᅇitqiᅇigmi. Tuglian tuqᅇᅇum saᅇᅇiksraipiᅇgai, aglaan agaayuliqsigigisi-gai Agaayyutim suli Christ-ᅇum, suli atanguqatigigisigaat 1,000-ni ukiuni.

Satan Akiᅇirauruq

⁷ Tarraasriiñ 1,000-gich ukiut naatpata, Satan pituikkaugisuruq isiqtauviᅇmiñiñ.

⁸ Aasrii anigisuruq kinnitñigiaᅇuni iñuᅇiñik nunam nanipayaaq ilagilugik Gog-lu Magog-lu. Katinniᅇagai iluᅇaisa aᅇuyyiaqulugich. Iñugiaktutilaaqatut qavianatun taᅇium siñaan.

⁹ Aasriiñ iliᅇich siaminniqsut iluᅇaanun nuna-mun aasrii iᅇuplugu iñuiñ Agaayyutim nunaaqᅇiglu

piqqagillapiakkaᅇa. Tarraasriiᅇ ikniq atqaqtuq qilaᅇmiᅇ aasrii suksraunᅇiqᅇugich.

¹⁰ Aasriiᅇ tuunᅇaq kinnitᅇiᅇktuaq ilinᅇitᅇiᅇk siᅇjitauruq narvaᅇanun ikniᅇum sulfur-ᅇumlu, siᅇjitauviaknun sivuani niᅇrugaaᅇuum sivu-niksriᅇiᅇᅇuaqtimlu. Aasrii ilinᅇich nagliksaaᅇisirut uvlumiᅇu unnuamiᅇu taimuᅇa isruitchuamun.

Aqulliᅇ Atanniivik

¹¹ Suli qiiᅇiᅇtuᅇa aᅇiruamik qatiᅇtaamik aᅇuppi-utaᅇpaᅇmik taavrumiᅇalu aᅇuppiruamik taavru-mani. Ilaan sivuᅇaaniᅇ nunalu qilaᅇlu aullauruk, sumiunniiᅇ paᅇinnaᅇumiᅇiᅇaiᅇhutik.

¹² Suli qiiᅇiᅇitka tuᅇuᅇaruat, kamanaiᅇᅇaanlu kamanaiᅇᅇaanlu, qichaᅇtuat sivuᅇaani aᅇuppiu-taᅇpaum. Tarra makpiᅇaat aᅇmakkaurut, sulip-suuq makpiᅇaanᅇich iᅇuuᅇhum. Taapᅇua tuᅇuᅇaruat atannikkaurut savaaᅇisigun aglaksimakkaᅇisitun makpiᅇaani.

¹³ Taᅇium suli tuᅇuᅇhum aᅇalatchivianlu utiᅇtitkai tuᅇuᅇaruapayaat. Ilinᅇich atannikkaurut atausriut-taaᅇugich maliᅇutlugu savaaᅇat.

¹⁴ Aasriiᅇ tuᅇuᅇiᅇlu ilaan aᅇalatchivialu siᅇjitauruᅇ narvaᅇanun ikniᅇum. Tarra taamna tugliᅇiᅇaa tuᅇuᅇhum.

¹⁵ Tarraasriiᅇ kisupayaaᅇ, atigikkaᅇa
aglaksimaitman makpiᅇaanᅇiᅇ iᅇuuᅇhum,
siᅇjitaupmiuq narvaᅇanun ikniᅇum.

21

Nutaaᅇ Qiᅇlak Nutaaᅇlu Nuna

1 Tarani uvaŋa John qiñiqtuŋa nutaamik qılaŋmik nutaamiglu nunamik. Sivulliq qılak sivulliglu nuna piiqsuk, taġiuq piiqmiuqtuuq.

2 Suli qiñigiga ipqitchuaq nunaqqiq, nutaq Jerusalem, atqaqtuaq Agaayyutmiñ qılaŋmiñ, itqanaiyaqsimapluni suli qiñiyunaqusriqsukkaupluni nuliaksrautitun uiksrautmiñun.

3 Aasrii tusraaruŋa nipiqtanmik aquppiutaqpanmiñ uqaqtuamik, “Uvva, ipqitchuaq inaa Agaayyutim piqasriutiruq iñun. Agaayyutim nayuqatiginiagai, aasrii ilinich iñuginiagai. Agaayyun inmiñik itqatauniaqtuq ilinitti.

4 Agaayyutim allaqtigisigai qulvipayaat irinittiñ. Ilinich tuqqutqikkumiñaiqsut. Alianniutqikkumiñaiqsut kinuvġulutiŋ atniġnautiqagutiŋlu tarakŋaniñaglaan, atakkii sut sivuani itchuuruat piġniqsut.”

5 Suli taamna aquppiruaq aquppiutaqpanmi uqaqtuq, “Ataŋii, pakmapak savakkitka supayaat nutaagluġich.” Aasriiñ uqautipsaagaŋa, “Aglakkich ukua, atakkii uqalich uqautigikkatka ukpiġnaqtut ilumutuuplutiŋlu.”

6 Sulipsuuq uqautigaŋa, “Naanjaniktuq. Uvaŋa Alpha-ŋuruŋa suli Omega-ŋupluŋalu, aullaġniisaaq suli isrukitchaaq. Kimunliqaa imiguliqsuamun aatchuutiginiagiga imiq akiilaagluġu suvliktuaġuraqtuaŋaniñ imġum iñuunaqtuam.

7 Kiñapayaaq akimaruq paitchaktaaqagisiruq taapkuniŋa. Suli ilaan Agaayyutigigisigaŋa suli ilaa iġniġigisigiga.

8 Aglaali iqsisuruatlu, ukpiqsrissaitchuatlu,

nagğunaqtuanik savaaqaqtuatlu, iñuaqtuqtitlu, sayuñaruatlu, anjatkuuruatlu, aanguaqtuqtautlu, iluqatinlu sagluturuat, iniqagñiaqtut narvami ikualaruami ikniğmik sulfur-miglu. Taamna tugliğigaa tuqułhum.”

Nutaaq Jerusalem

9 Tarani ilanata tallimat malğuk israğulğich tikitchaana piqaqtuaq tallimat malğunnik iluligauranik immaukkaqtuanik tallimat malğunnik aqulligñik ihuilliugutiqpauranik. Uqautigaana, “Qagğaiñ, qiñiqtinniağikpiñ katchuutityaqtuamik, nuliaksrautaanik ipnaiyaam.”

10 Ilaan akiyağaana Ipqitchuakun Irrutchikun iñgiqpauramun qutçhiksuamun, aasriiñ qiñiqtitkaana ipqitchuamik nunaaqqimik Jerusalem-mik atqaqtuamik qilanjmiñ Agaayyutmiñ.

11 Taamna nunaaqqiq qaumaqagñiqsuq kama-nutaanik Agaayyutim qaummaginñiaqtuamik akisuruatun uyagaktun taiyuutiqaqtuatun jaspermik tapinniłuktun igaliqtun.

12 Suli katchikpaqaqtuq qutçhillapiaqtuanik qulit malğunnik paaqaqhuni, suli qulit malğuk israğulğich qaunaksrirut paanik. Paani aglaqagñiqsut atinjich qulit malğuk sivullianji Israel-num.

13 Piñasrut paaqpaqagñiqsut avatillaanani, kivaknam tunjaani piñasrut paaqpaich, nigiqpaum tunjaani piñasrut paaqpaich, unallam tunjaani piñasrut paaqpaich, suli kanaknam tunjaani piñasrut paaqpaich.

14 Suli katchiņi nunaqqim turviqagņiqsut qulit malgūņnik uyaġaņnik aglaqaqtuanik qulit malgūņnik atinjitņnik uqqiraqtinjiņnik ipnaiyaam.

15 Taamna israġulik uqaqtuaq uvaņnun piqagņiqsuq uuktuutmik piliamik manijmiņ kaviqsaamiņ uuktuguklugu nunaqqim paanġlu katchiņġlu. 16 Nunaqqiq sisamanik iġirġuqaġņiqsuq suli taktilaanalu iraqtutilaanalu atiplutik. Israġulgum uuktugaa nunaqqiq uuktuutmiņnik, taktilaanalu iraqtutilaanalu kiņiktilaanalu inniqsut 1,500 mile-latun atunim.

17 Suli uuktugai katchiņi nunaqqim. Qutchiksilaqaġņiqsut 216 isigaņniqtun iņuum uuktuguułhatun, uuktuun israġulgum atukkanatuntuuq.

18 Suli katchit pilianuniqsut qivliqtaaniņ uyaġaņniņ taiyuutiqaqtuaniņ jaspermik. Nunaqqiqġli pilianuniqsuq manijmiņ kaviqsaamiņ, tapinniłuklugu igaliqtun.

19 Suli turvii katchiņiņ nunaqqim qiņiyunaqusriqsuqsimarut qanusripayaanik akisullapiaqtuaniglu qivliqtaaniglu uyaġaņnik taiyuutiqaqtuanik jasper-miglu, sapphire-miglu, agate-miglu, emerald-miglu,

20 onyx-miglu, carnelian-miglu, chrysolite-miglu, beryl-miglu, topaz-miglu, chrysoprase-miglu, jacinth-miglu, suli amethyst-mik.

21 Aasriiņ qulit malguk paanġi qulit malgūuniqsut qatiqtaat suņauraqpaich akisuruat. Paallaa pilianuniqsuq atautchimiņ qatiqtaamiņ suņauraqpaņmiņ akisuruamiņ, suli apqutaa nunaqqim inniqsuq salumaruamiņ manijmiņ kaviqsaamiņ, tapinniłukhuni igaliqtun.

²² Uvaŋa John qin̄ingitchuŋa agaayyuvikpaŋmik nunaqqimi, atakkii Ataniq Agaayyun Saŋŋipayaacaqtuq ipnaiyaaglu agaayyuvikpagin̄igik taavruma.

²³ Suli nunaqqiq inuqsraŋiŋñiqsuq siqin̄igmik naaga tatqimik qaummatiksraŋmiŋik, atakkii kamanautaan Agaayyutim qaumagigaa suli ipnaiyaaq nanigiplugu taavruma.

²⁴ Iñui nunapayaat pisruktauḡisirut nunaqqim qaumaŋani, suli umialgi nunam tikiutrigisipmiut suurapayaaḡmiknik taruŋa.

²⁵ Suli paŋŋi taavruma umiksimayumiŋaitchut uvluqtutillaŋatun. Itqaḡisiuŋ, unnuatlain̄iaqtuq tarani.

²⁶ Tikiutigisigaich taruŋa umialgutai suuraŋiŋlu nunam nunaqqipayaŋata.

²⁷ Aglaan kiŋapayaq salumaitchuaq naaga savaacaqtuq naŋgunallapiaqtuamik naaga sagluturuq isigumiŋaitchuq taruŋa, aglaan kisimiŋ tamatkua iñuich atin̄ich aglaacaqtuat Ipnaiyaam makpigaŋiŋi iñuuruatigun.

22

¹ Tarra israŋulgum qin̄iqtitkaŋa kuuŋanik imŋan iñuunaqtuam, tapinniŋluk̄ugu igaliqtun, suvligu-
raaqtuamik aquppiutaqpaŋaniŋ Agaayyutim suli ipnaiyaam,

² saŋvaqhuni qitqagun apqutaan nunaqqim. Suli avatikni kuugum inniqsut napaaqtut iñuunaqtuat asirriugaqtuat qulit malŋuiŋik tatqiḡagipman ukiumi. Akutuqpaliŋich napaaqtut mamirrutiginiŋaich nunam iñuŋisa.

3 Suapayaaq Agaayyutim nagğugikkaṇa piqutigiplugu killuqsaun paqitqikkumiñaitchuq nunaqqimi. Aquppiutaqpaṇa Agaayyutim ipnaiyaamlu tarani itkisiruq, suli ilaan savaktiñi purvigigisigaat.

4 Iliṇisa qiñigisigaat kiiñṇa [kañiqsilugu irrusripiaṇa]. Suli ilaan atqa aglaqaḡniaqtuq qauniti.

5 Taavrumani unnuaqatqikkumiñaitchuq; iñuich inuqsratqikkumiñaitchut qaumaṇaknik nangumlu siqiñgumlu, atakkii Ataniq Agaayyun qaumagigisigaat. Suli iñuich aṇalatchiqataugisirut taimuṇa isruitchuamun.

Jesus Christ-ḡum Aggilha

6 Suli israḡulgum uqautigaṇa, “Tamatkua uqautauruat ukpiḡnapiaqtut suli ilumutuuplutiṇ. Suli Atanḡuruam, Agaayyutaata irrusriṇich sivuniksriqirit, tiliñigaa israḡuligikkani ilitchuḡipkaquplugich savaktigikkani sunik atuumayasriuraqtuanik.

7 Naalaḡnisitchi, uvaṇa agḡluagisiruṇa. Quvianamiuruq iñuk kamaksriruq uqakiñitnik sivuniksriqutiṇisa ukua makpiḡaat.”

8 Uvva John-ḡuruṇa tusraaruq qiñiqḡugu tamatkuniṇa sunik. Tarraasriñ tusraakapkich qiñiqḡugillu sitquqtuṇa purvigisrukḡugu sivuḡaatnun isiganiñ israḡulgum qiñiqḡitichirima tamatkuniṇa sunik.

9 Aglaan ilaan uqautigaṇa, “Taatnaqnak, uvaṇa savaktauqatauruṇa ilipni aniqatiupniḡu sivuniksriqiriniḡu, suli piqatigiplugich tamatkua kamaksriruat uqautiñitnik ukua makpiḡaat. Purvigilugu nangḡuḡu Agaayyun.”

10 Tarra ilaan uqautigaana, “Iriqsimani-aqnagich uqalijich sivuniksriqutinisa ukua makpigaat, takku piviksraq qalliruq.

11 Iñuk pigiitchualiqiruaq pigiitchualiqituiñaqli. Suli iñuk salumaitchuaq salumaittuiñaqli. Suli iñuk nalaunjaruaq nalaunjatuiñaqli. Suli iñuk ipqitchuaq ipqiqsautuiñaqli.

12 Naalağnisitchi, agğiluağisiruna. Saagağniagiga akiliutiksrağa qaisaksrağa iñupayauramun maligullugu qanutchimik savaaqappan.

13 Uvaņa Alpha-ņuruņa suli Omega-ņuplunalu, sivulliq suli aqulliq, aullağniisaaq suli isrukitchaaq.”

14 Quvianamiurut [tamatkua kamaksrirut uuma tillisianik, suli] tamatkua igğuqtuat atnuğaatij salummaqługich. Ilijich isitlasriñaqtut paatigun nunaaqqimun suli nigitlasriplutin asrianik napaaqtuaniñ iñuunaqtuam.

15 Nunaaqqim silataani ittut qipmich, aņatkutlu, atlatuqtitlu, iñuaqtuqtitlu, aanguanun putqataqtitlu, kisupayaaglu piqpaksriruağlu piliqiruağlu saglutuhigmik.

16 “Uvva Jesus-ņuruņa, tuyugigiga israğuliga uqautitquplusri ukpiqtuanņuruasri agaayyuvijñi tamatkuniņa sunik. Uvaņa kanjigigaana kiñuviagiplunalu David-ņum. Qaummagiksuaq uvlaam uvlugiağigaana.”

17 Suli Ipqitchuaq Irrusriq nuliaksraunlu uqaqtuk, “Qagğisitchi.” Suli kiñapayaaq tusraaruaq taavrumiņa uqaqtuksraupmiuq, itna, “Qagğisitchi.” Suli kiñapayaaq imiguliqsuaq utlautili. Kiñapayaaq imiguktuaq akuqtuili imigmik iñuunaqtuamik aatchuusriağilugu.

Uqaliqsaagun

¹⁸ Uvaŋa John, kilillapiagiga iñupayaaq tusraaruq uqaŋitñik sivuniksriqutiŋisa ukua makpiġaat. Kiapayaaq ilakpagich tamatkua, Agaayyutimtuuq illatiqagisipmigaa iluilliugutiqpauranik aglausimaruanik ukunani makpiġaani.

¹⁹ Suli kiñapayaaq piiqsikpan uqautiŋitniñ makpiġaanat tamatkua sivuniksriqutit, Agaayyutimtuuq piigñiaqmigaa ilaŋiutiłiksraŋa asriaŋiñiñ napaqtuan iñuunaqtuam suli ipqitchuamiñ nunaqqimiñ, aglausimaruañiñ ukunani makpiġaani.

²⁰ Taamna nipliġñiqsuaq iluqaitñik tamatkuniŋa uqaqtuq, “Nalupqinaitchuamik aggiluaġisiruŋa.” Amen. Aggiġiñ Ataniiq Jesus.

²¹ Iluuqqutrisaa Atannapta Jesus Christ-ŋum nayuutili iluqapsitñi. Amen. Taatnapiaq.

